NĂM THỨ MƯỜI BẢY — SỐ THỨ 862 MỖI SỐ : 0$02 NGÀY THỨ BẢY 23 MARS 1929

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Mấy tháng			1.00

Nam kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 10490

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$10 la ligne

Ban-báo có in một tờ phụ-trương ra buổi trưa bán lẻ 1 xu

Một cái căn-nguyên về bệnh lao của người đời nay

Mới đây một vị danh y nước Mỹ là ý khảo sát cái căn nguyên về các thứ bệnh chứng nguy hiểm đời nay, ông có xét ra rằng bệnh lao là một thứ bệnh rất nguy hiểm, mà phần nhiều là người tuổi trẻ hay mắc phải, cái căn nguyên là bởi bạn thiếu niên phần nhiều ham vui chơi trái đường điểm, không đoái đến cái địa-vị của mình vân vân. Trong sách thuốc chữ nho có câu rằng: «Phong, lao, cổ, lại, tử chứng nan y», đọc câu ấy thì biết rằng bệnh lao từ đời xưa cũng vẫn có, mà vẫn là một bệnh khó chữa ở trong các bệnh khó chữa khác. Hiện nay y-học của Thái-tây ngày càng xướng minh, phép vệ sinh ngày càng tinh tế, thế mà các bệnh ghê gớm ấy cứ càng ngày càng nhiều thêm mãi ra, những người mắc phải, lại phần nhiều đều còn xanh [illegible] nhưng hăng mạnh, bỗng dưng mắc phải bệnh, trông thấy cái chết đến sau lưng mà bó tay ngồi chịu, các vị danh-y ở Thái-tây, cũng đã cố công tìm kiếm, mong tìm được bài thuốc đối bệnh để cứu chữa tai nạn cho loài người, đã bao nhiêu năm nay, mà sự tìm kiếm ấy vẫn chưa thấy có kết quả tốt, đó thật là một việc đáng thương và đáng phàn nàn lắm.

Bây giờ vận-hội ngày càng mở mang, sự giao-thông ngày càng tiện lợi, tập thượng ngày càng xa xỉ, sự ăn chơi thêm lắm lối nhiều đường. ở các nơi đô-hội, người ta đua nhau về đường vật chất, hết sức trang hoàng phấn sức, để mua lấy cái hãnh diện ở bên ngoài, những nhà quan trường và những nhà phong phú, sẵn tiền lắm bạc, thì hồ trang điểm phô trương, vào trong nhà thì trần kỷ ngoạn hảo, sập khảm nệm thêu, ra đường thì gấm vóc lượt là, ô-tô song mã, trông thật là choáng lá sang! Lại còn đến cách mua vui, thì nào là tửu quán ca lâu, yên trường đồ cục, mua vui một lúc, quăng đi có đến hàng chục bạc triệu. Những người buôn bán lăng xăng cùng những người làm công việc tầm thường, một tháng độ năm sáu chục giờ xuống mà cũng đua theo thói đời, ở trong nhà cũng cố sắm lấy một bộ sa-lông, một cái tủ chè, một cái sập gụ, ra ngoài đường thì cũng phải áo sa-tanh, cái ô lục-soạn, cái đồng hồ đeo tay vân vân, có được thế thì trong lòng mới thỏa thuê. Lại còn vui anh vui em, làm bạn với bụt, đánh đu với tình, cũng tửu-quán ca-lâu, yên trường đồ cục, cũng theo lối phong nhã hào hoa. Tưởng thấy lắm người tiền thu vào mỗi tháng chỉ độ giăm bảy mươi đồng, mà vui chơi một lúc mất đến một vài chục. Cách ăn chơi như thế, tài gì cũng không khỏi túng thiếu mà mắc vòng công nợ, đã mắc vòng công nợ, thì loanh quanh suốt đời gỡ không ra. Đã không gỡ được công nợ, lất đem dạ ưu phiền, mà ăn chẳng ra ăn, ở chẳng ra ở, chẳng lo gì bỗ dưỡng vào thân. Chơi bời quá độ, ưu phiền quá độ, mà ăn ở lại không hợp cách vệ-sinh, người xưa thường ví tửu sắc làm hại người như là hai cái búa chặt cái cây khô, tôi trộm tưởng rằng những người khốn nạn vừa kể ở trên kia, dễ thường lại bằng mấy cái búa, thì tài gì khỏi huyết không hao mòn, ngày tháng ngấm ngầm, rồi nuôi thành cái bệnh gớm ghê không thuốc chữa. Vậy căn-nguyên bệnh lao dẫn cũng còn nhiều, mà nghiệm xem ở xã hội ta bây giờ, bạn thiếu-niên phần nhiều hay mắc phải, thì lời nói của vị danh y nước Mỹ đã kể ở trên kia, có lẽ cũng đúng đến sáu bảy phần.

Vậy muốn rằng cái bệnh ghê gớm ấy một ngày một rút bớt đi, cho loài người cùng được hưởng phúc khang ninh thọ khảo ở cái buổi y học xướng minh này, trông vào cách chữa khéo bài thuốc hay của thầy thuốc đả đánh, mà cốt trông vào người ta biết bồi dưỡng biết giữ gìn, tự mình trừ tuyệt cái bệnh căn đi từ trước. Vậy bà con ta tưởng nên theo cái địa-vị của mình, cách ăn ở lối chơi bời, phải lượng số tiền vào để định số tiền ra, đừng có đua theo thói đời, mà vung tay quá trán, đừng có vì mua vui một lúc mà mang sự phiền lụy suốt đời, đừng có mua hãnh diện ở bên ngoài, mà thêm mối bận bịu ở trong bụng, ăn tiêu cứ một vừa hai phải, thì tài chính lúc nào cũng doanh dư. Tài chính đã doanh dư, thì trong mình lúc nào cũng nhẹ nhõm, trong lòng lúc nào cũng thư nhàn, tai dẫu ăn không cao lương mỹ vị mặc không gấm thêu sa-tanh, trong nhà không ngọa hảo trần kỷ ra ngoài không ô-tô song-mã, mà tinh thần thường được sảng lãng, thân thể thường được khang cường, bệnh hoạn bớt đi được giả nửa phần, thì cái chân lạc thú ở đời ở đó. Trong sách chữ nho có câu: «Người quân-tử ăn ở phải theo cái địa-vị của mình» lại có câu: «Đề đến sau khi bệnh mà biết thuốc, chẳng bằng khi chưa đau mà biết giữ gìn». Xin bà con ta nhớ hai câu cách ngôn ấy, tự mình biết bảo trọng cái thân thể quí báu của mình, thì may ra mới bớt được cái nạn tật bệnh yểu trát, để cùng hưởng cái phúc sinh tồn ở cái buổi y-học đã xướng minh này.

H. T. B.

Kuôcq ngu'w mo'iq

ă ơ ư thì viết a' o' u'
ô viết d, đ viết y, q viết k

Na'm yâuq :

sa'cq, huyềnf, na'ngj, hoiz, ngaw
q f j z w

Tin thêq-gio'iq

Ngày 21 mars 1929

Việc khẩn đốt ở Darlac

Hội-đồng tỉnh-địa quyết nghị cho chánh-phủ cho bắt chánh-phủ đã xét thấy nhà nước với các lời bàn trong bản tờ-trình Robard và cái phương-diện luật-pháp, về việc kỳ-ước hợp-đồng, và về cái thể-lệ các đồn-điền ở Đông-dương.

Chiến-sự ở Mexique

Một trăm quân khởi nghịch lớn, do đại-tướng Urbo chỉ-huy, đi qua phía Mazelan Quân khởi nghịch tuyên bố rằng đã chiếm được Puebla.

A. R. I. P.

Việc Trung-hoa

Ngày 20 Mars 1929

Việc di dân ở Mãn-châu

Gấp nhất tân. — Vừa đa tin, thì dân tị nạn ở Sơn-đông, và ở các tỉnh khác lại bắt đầu di-cư đến Mãn-châu. Phương-thiên, và miền Chang-chun sang đến hai mươi bốn xe từ Szeping Hai đến Taonanfou và Taiwuar đi qua mỗi ngày lại sẽ có hai ba nghìn di-dân đi qua Cấp-nhĩ-ân.

Đường hàng không từ Đông-kinh đến Đại-liên

Cấp nhất tân. — Ngày 1er avril sẽ khánh thành đường bưu điện hàng không từ Đông-kinh đi qua Hiroshima đến Đại-liên. Thời gian đi đường mất 36 giờ. Đến tháng août sẽ dùng tàu bay Fokkers để chở hành khách.

Cuộc hội nghị toàn quốc

Thượng-hải. — Cuộc đại hội-nghị toàn quốc vừa họp, và nhờ có cái chăng-cố do chánh-phủ tự tạo lấy làm thành-tựu.

Quảng-tây với Giang-tây

Thượng-hải. — Tuy rằng chánh-phủ có ủy-ban bố rằng không xảy ra chiến sự, song phái Quảng-tây, và phái Giang-tây vẫn đánh nhau đến nơi.

Tưởng-giới-thạch dự bị chiến sự

Thượng-hải. — Vinh tuế khả khẩn hơn, Tưởng-giới-Thạch công-nhiên dự bị việc đông binh để phòng việc các tướng bị cách chức, hoặc từ chức, khởi nghịch chăng. Chiến sự sẽ xảy ra ở đường sương giới cái tỉnh Hồ-bắc, Giang-tây, và An-huy.

Quân của Phùng-ngọc-Tường tụ tập ở vùng Hàn-Yang, và Hồ-nhân-phủ.

Nói tóm lại Tưởng-giới-Thạch, và Phùng-ngọc-Tường đã bắt đầu khai chiến với nhau, mà phái Quảng-tây thì theo về Phùng-ngọc-Tường.

Hồ kinh — Bốn sư-đoàn bộ hạ Bạch-sùng-Hi, có thể trung-thành với các tướng sĩ là Tưởng-giới-Thạch, Tchang-sheng-Tcha, và Wei-Tsan.

Mấy toán thầy thuốc Trung-hoa đã được lệnh đi Nam-kinh đặt các nơi nhà thương để phòng chiến-sự. Tuy ở Nam-kinh có hạ lệnh định cấm việc đưng binh, song ở Vũ-hán vẫn mộ lính, và ở trên Dương-tử-giang vẫn dự bị việc phòng-vệ, xem chừng Nam-kinh, và Vũ-hán sắp có chiến-sự với nhau.

Phùng-ngọc-Tường tụ-tập quân-lính ở Hồ-châu, phía nam Thanh-châu: Bạch-sùng-Hi bị quân lính bỏ đi đến Hán-kẩu để bàn với các Hình-tự ở Vũ-hán.

Thượng-hải. — Tình thế rất gấp, song thế-lực Tưởng-giới-Thạch lại vững hơn nhiều, xem chừng hai bên tất xung đột nhau.

A R I P.

Một đảng Mọi bảo phục

Pháp Toàn-quyền có thông tin cho các báo như sau này:

Có một đảng Mọi độc-lập ở Cao-nguyên Ang-khê trên gần đường Quinhơn đi Kon-tum. Trong khi Mọi trên vào, giết chết phải ba người An-nam và chúng có hăy hoại một cái đồn điền. Hiện đã phòng bị mọi cách để trừ yên miền ấy, và đuổi đánh bọn Mọi bất-phục.

***

Báo *Colon Français* về việc ấy có đăng như sau này:

Một toán tàu bay đã cho đi lượn trên miền dân Mọi. Trên tàu bay có rơi xuống 48 quả bom. Sẽ ấy vẫn chưa đủ, nên quan coi độ tàu bay ấy có xin thêm 50 quả nữa, thì đã gửi đi rồi.

Tin buồn về quan thông chế Foch

Trong số báo mấy hôm qua, đã đăng tin quan thống-chế Foch tạ thế, nay lại tiếp được các tin sau này:

Các ông thầy thuốc nói rằng quan thống-chế vốn bị đau bệnh ghép rồi bỗng tìm mà người đi. Ngài bị đau ngày 14 Janvier, các ông thầy thuốc bảo rằng nguy từ mấy hôm trước, nhưng không nói ra.

Ngày hôm thứ tư, bệnh tình cũng bình thường không có gì lạ, đến lúc quá 17 giờ một tí, thì bỗng ngất đi ngay. Những người hầu ngài, hấp đánh giấy nói báo tin rằng quan thống-chế đã kỏ hết tỉnh nhân sự; các ông lang thầy ở tới nơi, lại ngài tạ thế, xem ra không ra đau đớn gì.

Công chúng được tin rất là cảm động. Ở Paris thiên-hạ liền tụ-tập rất đông ở chung quanh các nơi bán báo và treo con bán báo, mà hiệu phẩm về cái tin buồn ấy. Nhưng hôm sau các báo hồ đăng toàn những bài về quan thống chế. Giấy thép ở nước ngoài gửi đến đều là lời lôi thông thương hiếu quan thống-chế khi bình nọ đến hiu kín.

Ở nước Anh quan thủ tướng Bedwin đương dự tiệc cho bọn người quốc thì được tin ấy. Ngài liền đứng lên mà bảo cho cả tọa biết tin rồi ở ngay chánh phủ nước Anh, mà nói chánh-phủ Anh và nước Anh nói là cảm động về tin ấy. Quan Tướng chế Foch vốn là Tướng-chế của nước Pháp lại là Tướng chế các nước Anh tạ tế đi, thực là mất một vị danh tướng trong các danh tướng xưa nay, mất một người khiệt thành vì thiên chân giáo.

Quan Tướng-chế Allenby có nói quan Thống-chế Foch nước vì cái tri tuệ và lòng can đảm, đã mưu cho Đồng minh được chiến thắng nên đã trở nên một vị tướng lớn nhất trong thời ngài; cái danh hiệu của ngài trong lịch sử sẽ là cái danh hiệu một danh tướng vào hàng các danh tướng ở hoàn cầu. Quan thống quân nguyên soái Beatty, có nói quan Tướng-chế Foch mất đi thực là một sự thiệt vô song, quan Thống-chế không những có công với nước Pháp mà lại có công cả với thế giới. Buổi chiều ngày hôm thứ tư, M. Lloyd George đương chủ tọa một buổi hội đồng Chính-trị có hiệu hội đồng một lúc mà nói: tôi được tin buồn về ông đại tướng anh tài mà thế giới được đội cái ơn đẹp yên cái nạn thương tổn của nước Đức.

Quan nguyên-soái Feishing hiện ở Pháp có nói với nhà báo Associated Press: quan Thống-chế Foch không những một mình nước Pháp ghi nhớ mà thôi, tất cả các nước có quân lính trước đây ở dưới quyền chỉ huy của ngài đều lấy làm ghi nhớ. Quan Thống-chế vốn có cái quan niệm rộng rãi về cái chức vụ của mình ngài quên hết thù hằng minh. Ngài đem cái trí khí anh hùng, cái tư-tưởng cao thượng của ngài mà đương chức thống tướng của binh gia Đồng minh. Ở ngài cái đức tinh nhất của ngài là cái tính bình tĩnh và sự vững tâm. Tấm lòng cao thượng của ngài từ nay sẽ là cái hương-hồn của nhân loại.

Tòa Nội-các quyết nghị sẽ làm lễ quốc-tang cho quan Thống-chế Foch; các đến ngày thứ ba này lễ tang sẽ cử hành Linh cữu sẽ an táng tại Chu-hiên lăng. Trước dân nghị-viện đã trích tiền để chi về việc tang lễ.

Quan Giám-quốc và quan Cémecteau đã đến viếng.

Nguyên-lão nghị-viện, và Hàn-lâm viện đã nghị nội-đồng để tỏ ý đã tang.

Quan Tướng-chế Pétain và quan Tướng-chế Weygand đã tỏ ý đã tang.

Trước khi cất đám thì các tọa Thượng thư không đi dự một tiệc gì cả.

Hôm nay đã có tin rằng một số đọ hiệu của binh gia nước Tchécoslovaquie sẽ đến đưa đám. Quốc vương nước Bỷ cũng báo tin sẽ tới Paris.

Nước Ý, nước Hà-lan, nước Anh, Hoa-kỳ đã gửi lời ngợi khen và chia buồn. Các báo ở các nước ấy đều đồng thanh nói rằng quan Tướng-chế Foch là người có công lớn nhất về việc bảo hộ sự văn-minh trong cuộc đại chiến mới rồi.

NHANF DAMF

Sự ăn chơi

Các các độc-giả sau khi đã đọc bài: SỰ ĂN CHƠI đăng trong tờ phụ-trương của bản-báo vừa rồi, lại xét đến cái tình-hình tín-đồ đạo Phật ở nước ta ngày nay thì cũng nhận cho là lời nói thiết-thực sự-tình, không phải là lời nói quá đáng. Quả thế, phàm ai là người có cái mắt quan sát, đến cái lẽ làm lụ là đạo Phật ở nước ta đây, ít lâu nay cũng thấy có cái phong-trào duy-tân mà dần dần cải cách. Nói rằng cải-cách, không phải là cải-cách về tôn-giáo, mà là các tín-đồ cải-cách sự tu-hành. Tu-hành phải chịu khổ hạnh, có khổ-hạnh mới bỏ hết được thất tình lục dục, mới mới ngộ đạo được. Vậy mà các sư bây giờ phần nhiều lại thích *khoái lạc* mà không chịu *khổ-hạnh* nữa. Sự ăn uống đến có vị ngương-ngịu mà phải thân cho vừa, nhưng chay mà ngon, nghĩa là các đồ bổ, vì ăn bổ nên phần nhiều đều béo tốt nhân-nhỡ, không còn thấy có vị nào có lối ăn lấy sống, ngày đêm chuyên chú về đạo, mà phải mặt vô minh gầy như các vị chân tu ngày xưa.

Ăn sướng còn chưa thôi, lại đua nhau chơi, đã chơi lại chơi lấy sướng, chứ không chơi vừa, cũng có bạn rượu chè, cũng đàn địch hát xướng, không còn kiêng kỉ gì.

Đã là sự ăn, sự chơi, còn sự mặc cũng lẽ lăng nhăng, dẫu còn phải đeo cái lốt tu sống, nhưng phần nhiều đều dùng những thứ thích thể sắc, theo lụa nhẹ nhàng, có vị lại đến đến mặc hẳn các hàng tây mới nên, coi nhẽ quá.

Nói cho rõ cái tín-pháp của đạo Phật, những người tu-hành, phải quên hết những sự vật đục ở bên ngoài, đến cái sự mặc sự ăn cũng không được để ý đến, chỉ hằng ngày ở trong tự-viện, đến bữa đi từng mảnh cần bát cơm bố thí, chắp nhặt từng mảnh vải thừa vải bố của các nhà để làm áo cà-sa cho thân. Đem cái tín-pháp ấy mà xét lại các nhà sư ta bây giờ, thì khiến cho ta có khi không dám gọi là tín-đồ của đạo Phật nữa.

Nói không mất lòng là nói đúng, vậy xin đem ngay cái việc mà ký giả và nhiều người đã được mục-kích thêm

Lược-khảo lịch-sử Trung-quốc

CLXXVII

Vua Thuận-đế cải Thoát-Thoát làm hữu thừa-tướng. Thoát-Thoát thay đổi hết những việc Bá-Nan làm, phục lại phép khoa-cử, giảm sưu thuế, thu thuế điền, mở kinh diên, trong ngoài đều vui mừng khen Thoát-Thoát là quan tướng hiền. Thoát-Thoát tư chất rất thông minh, diện mạo rất khôi ngô đĩnh đạt, khi nhỏ theo học Nô-trực-Phương, thường thưa với thầy rằng: «Thoát-Thoát suốt ngày đọc sách, sách gì cũng thuộc, chẳng bằng mỗi ngày nhớ đọc lấy một câu nói hay, rồi suốt đời sẽ nức làm theo» Thầy rất lấy làm phải.

Quan Khuê-chương các-học-sĩ là Qui-Qui trân giảng ở kinh-diên, Qui-Qui nhân khuyên vua Thuận-đế sửa mình, bớt điều ham muốn và chăm việc học, vua khen phải. Vua muốn xem những giấy tờ cổ đánh tiếng đời xưa, Qui-Qui dâng bức tranh ông Tiên Cao sân Quách-trung-Tước vẽ, mà nói với vua rằng: «Cửu Trù nhà Thương vì không nghe lời can thẳng của ông Tỉ-Can đến nỗi mất nước, đó thật là cái gương tấy lấy» cho đế vương trăm đời, vô cùng». Một hôm, vua đọc sử Tống, rất tỏ ý ngợi khen vua Huy-tôn nhà Tống là người đa tài, Qui-Qui nói với vua rằng: «Vua Huy-tôn tuy là đa tài, chỉ có một việc không giỏi mà thôi.» Vua hỏi việc gì: Qui-Qui thưa: «Vua Huy-tôn không biết đạo làm vua, tin dùng quân gian-tà, đuổi kẻ trung trực, tin chuộng đạo giáo, tàn hại nhân dân, đến nỗi hỷ-sương rối loạn, trăm họ cân ghét, nước mất, mình bị tù, dẫu có tài khéo, cũng có bổ ích gì đâu. Cho nên các vị đế vương, chỉ cần hiểu lẽ làm vua là đủ, còn các tài giỏi khác, đều không đã chuộng» vua gật đầu khen phải.

Yết-hồ-Tư nhà nghèo, học rất chăm, tài lược rất cao, văn chương rất hay, lại rất am hiểu việc chính-trị. Đời vua Văn-tôn, được thụ làm

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

hiên-tu, bổ làm Nội-các thừa-chỉ. Vua Văn-tôn hỏi việc chính-trị, lại Hồ-tư đều xướng chỉ. Vua Văn-tôn rất bình trong thân yêu, bạn thường rất hậu. Mỗi lần tên Trung-thư tiến sớ kể nho-thần, vua Văn-tôn tất hỏi rằng người ấy thi họ vi với Yết-hoạt-man thế nào (Vaqo-mang là tên tự Hồ-Tư) Hồ-Tư thường dâng bài sách Thái-bình chính-yếu. Vua Văn-tôn đem ra bảo đình-thần rằng: « Bài sách này là thầy học trẫm Yết-hoạt-mang dâng cho trẫm ». Vua Văn-tôn kính lễ Hồ-Tư đến tuổi, Thoát-Thoát thường hỏi Hồ-Tư, việc chính trị điều gì cốt thiết nhất. Hồ-Tư thưa: « Nuôi nhân-tài là việc cốt thiết thứ nhất » Thoát-Thoát rất lấy làm phải. Đến khi Hồ-Tư đau rồi mất, người buồn lấy đức thương tiếc.

Vua Thuận-đế tay viết chiếu vời kẻ sĩ-sĩ là Hoàn-giả đô-chấp-lễ-sáp-Lang, Đặng-Lập, Lý-hiếu Quang và Trương-Kun. Kun cũ từ không ra. Vua Thuận-đế cử Hoàn-giả đô-chấp-lễ-sáp-Lang làm Hàn-lâm đãi-chế, Đặng-Lập làm Hàn-lâm tu-soạn, Lý-hiếu-Quang làm Hàn-lâm trước-tác. Có người ngờ rằng triều-đình đãi hậu quá, quan hiểu thừa-tướng là Tuất-mộc-nhi-thập-Thừa nói rằng: « Ân-sĩ không cần gì với triều-đình, triều-đình phải sắc đến Ân-sĩ, khu-khu danh tước, sao đã đoán tiếc ». Thầy giả đều phục lời ấy là phải.

Quan Hàn-lâm thừa-chỉ là Qai-Qai mất, vua Thuận-đế được tin, rất tỏ ý thương tiếc, bèn sắp cho người nhà rất hậu. Qai-Qai tên tự là tử-sơn, rất ham nho-học, thờ Hiến-hành lâm [illegible] không kông-sự gì cả, Vua Thuận-đế tin trọng và nghe theo, thường bảo đình-thần rằng: « Qai-Qai thật là giản thần đời xưa, là một vật bảo của nhà nước ».

Trước kia Châu-công-Tuân lấy là bọn đi-đật được vua đến kính sự, thụ chức Hàn-lâm trực học-sĩ. Công-Tuân thường khuyên vua Thuận-đế thân người hiền, xa kẻ nịnh, rèn kẻ hung-ngược, bỏ việc phù-phí, sửa minh chăm học, kính ở thương dân để yên nuôi nhân dân và dựng nghiệp thái-bình. Định tuần đều ghét Công-tuân là người liêm chính cương trực thường để nói đi. Công-tuân biết rằng việc đời khó-khăn, không thể cứu vớt được, bèn cáo quan về, mở trường dạy học và chuyên ý về nghĩa-nghĩa và nách tư tưởng thuyết mới truyền bảo đời ấy.

Thời quan phủ Sinh-quốc là Dương Tái, tên tự là Trọng-Hoằng, họa rõng tài cao, làm văn cốt lấy khí làm chủ, riêng hầu ra một lối, văn vẫn lại rất có phép. Tới thường bảo học trò rằng « Làm thơ thì thế tài nên bắt chước Sở-từ, mà âm luật thì phải theo người đời Đường » Họ Phạm họ Ngu và họ Yết (Phạm-Bôn, Dương-Tái, Ngu-Tập và Yết-hề-Tư) đều là tay văn chương giỏi ở đời ấy, mà văn viết của Tái hiểu hẳn được cái thái quá ở cuối đời Tống, lại có phần giỏi hơn họ Phạm, họ Ngu và họ Yết.

Buổi ấy đàng dân phu mười bảy vạn, đắp đê Hoàng-hà, năm năm mới xong việc, nhân dân ta oán. Trước kia người Lean-thành là Han-Quyết cùng bọn hòa-thượng là bọn Tuệ-Viễn mười tám người làm hội tu hành ở Lư-sơn, ở trong núi có nhà Bạch-liên, gọi là Bạch-liên hội. Chân Quyết là Hàe-sơn-Đông nói theo quyền dụ nhân dân, truyền ngôn rằng phật Di-Lặc giáng sinh. Yên-nhân ở Dĩnh-xuyên là Lưu-phá-Lăng thân mưu với Sơn-Đông, định ngày dấy binh, việc phát giác. Sơn-đông bị bắt con Sơn-đông là Hàn-tâm Nai trốn sang Võ-an, Phá-Thông đến Lâm-Nhi lập làm Hoàng-đế, đặt hiệu nước là Tống, dấy binh Dĩnh-xuyên. Người Lưu Đầu là Tử-thọ-Huy cũng dấy binh làm phản, cũng đàng khắn đổ làm hiệu.

Phương-cầu-Trên dấy loạn ở trấn bờ bể, thanh thế rất mạnh, vua Thuận đã được tin, sai Bột-la đem đại binh ra đánh. Bột-la tạm chạy, triều đình sai sứ thích-sử, Cầu-Tuân xin hàng được ít lâu lại làm phản.

Hoàng-triều tên tự là Đầu-Khấng, người ở Nghĩa-ô, đã tiến-sĩ, làm quan Hàn-lâm, họa vần tài cao, có tài văn chương, tính rất cương-trực, người buồn lấy đức bình phục, trước thuật nhiều, có bộ Nhật-liên trai-sảo và sách Nghĩa-ô-chí lưu truyền ở buổi ấy.

(*Còn nữa*) Tiểu mai

VIỆC HANOI

Thời-tiết		
7 giờ	28 độ	
15 giờ	26 độ	

Giá bạc. — Kể từ ngày 22 Mars [illegible]

Thời giá quốc tế		
Ngày 19 Mars 1929		
3 *l.* hoàn đầu	77 f.	10
3 *l.* hoàn đầu	95 f.	00
4 *l.* vĩnh viễn 1917	86	90
4 *l.* » 1918	86	90
5 *l.* » 1920	103	25
5 *l.* hoàn đầu 1920	113 f.	80
4 *l.* » 1925	145	(?)
3 *l.* vĩnh-viễn	72 f.	15
5 *l.* 1915-1916	99 f.	00

Đông-dương với tin buồn về T.-ông-cuê Foch. — Vì dịp quan Thống-cuê Foch ở trên, Quan Toàn-quyền Pasquier sẽ gửi cho quan Tổng trưởng bộ Thuộc-địa bức điện-tín sau này:

« Cái tin quan Thống-cuê Foch từ trần làm cho cả [illegible] lấy làm đau đớn. Người Pháp, người Nam cùng chung một lòng ghi ân đời đời mà biểu viếng một vị tướng trong cái buổi mất đau đớn của lịch-sử mà cái vận-mệnh nước Pháp đương lúc nguy nan, đã đương cái chức thống thiêng thống trận của hình-gia Cộng hòa, và lại kiêm cả chức thương tướng của hình-gia Đồng-minh nữa. Tôi xin thay lời người Tây người Nam, xin quan lớn cho nước Pháp xa-xôi ở cõi Viễn-đông này được cùng góp chung một lòng một ý mà dự vào cái quốc tang của Mẫu-quốc.

Thi chứng giám định hàng ba — Đầu bài hỏi tài tuổi tự như sau này:

Composition sur une question tirée des matières suivantes: Notions d'Instruction crim nelle.

De l'action publique.

1. Sa raison d'être au point de vue sociale.

2. Son exercice. Agents chargés de lui donner son impulsion.

3. Existe-t-il certains cas où des administrations publiques en ont la charge?

4. Contre qui s'exerce l'action publique.

5. Citer quelques cas où l'action publique est subordonnée nécessairement à une plainte ou dénonciation préalable.

Tòa án Trung-trị. — Những việc xử tại tòa án Trung-trị chiều hôm trước năm:

Việc ô-tô chạm xe khách chết người ở Bông anh. — Ngày 7 tháng 2 tây tức là ngày 28 tháng chạp ta, M. Ng-Dịch buôn bán ở Thái-nguyên thu xếp đưa vợ và 3 đứa con bé cùng một người vú em về quê ăn tết. Thoạt tiên đi một cái ô-tô hàng ở Thái-nguyên được một quãng thì bị hỏng, không đi được. M. Dịch lại phải thuê ngồi xe hàng khác đưa vợ con cùng vú em lên. Xe đi đến địa-phận Đa-phúc thì máy lại hỏng, bị lăn xuống ruộng, vì xe này có bảo hiểm nên hiệu Mobilloil được tin cho xe số T. 4880 do Lê-quang-Giám là thợ chữa máy tìm máy lên trục lên, và kéo về để chữa. Khi đến đường cái Đông-anh thì có đoàn xe hòa ở mạn Lao-bay về; biện đã rút còi, mà Lê-quang Giám không hãm xe lại, cứ cho chạy qua đường ấy, đến [illegible] xe đằng đầu xe số T. 4880 buộc dây kéo sau bị đoàn xe hòa chạm phải vỡ tan nát, và bành khách người thì chết, người thì bị thương. Người tài-xế phụ là Đàm-Thì bị đoàn xe hòa nghiền chết ngay lập tức. Còn M. Dịch và vợ thì đều bị thương nặng đưa đến nhà thương

PHÒNG - THĂM - BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thư đệ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội tinh
Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Saïd Al-ép, Bus.
Người khoa, hậu-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai
Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH: Giá 3 đồng một lần
Phòng thăm bệnh tại DƯƠNG GIÁ-LONG, 32, GIẢY NÓI SỐ 236
3018

Pardessus 4$ và 7$
Nhà DEMANGE Hanoi có rất nhiều pardessus kiểu đẹp lột sướt: Bằng dạ fantaisie 4$ một, còn dạ đen thì 7$.
Xin mời các quí-khách chiếu cố.

Ngạch Y-chính — M. Đặng-vũ-Lao, Đông-dương bác-sĩ tập sự nay được thăng Đông-dương bác-sĩ hạng năm kể từ ngày 6 décembre 1928 là ngày hết hạn tập sự một năm.

Ngạch Bưu-bồng — M. Vũ-tiến-Anh, thư-ký tập-sự ở Bưu-bồng được thăng hạng tám kể từ ngày 1er décembre 1928 là ngày hết hạn tập sự.

Ngạch Bưu điện. — M. Khuất-duy-Vu có bằng cao-đẳng tiểu-học Pháp-Việt được bổ thư-ký tập-sự ngạch Bưu-điện niên-bổng 450 đồng.

Ngạch Thương-chính. — M. Đương-đình-Kiều, có bằng tú-tài Tây được bổ thư-ký tập-sự ngạch Thương chính, niên-bổng 1100 đồng.

Vì cớ đổi thông ở các tỉnh-phố. — Quan thống-sứ vừa ký một đạo nghị-định ấn định các thể-lệ về việc đổi trông ở các thành-phố trong địa hạt Bắc-kỳ đại khái như sau này:

Tự hậu phàm các nhà lính-trưng viện thì phải có một nơi riêng theo như điều thứ 11 trong nghị-định ngày 12 juillet 1927, nơi ấy phải có cửa ngăn phân, có chỗ để chứa các dụng cụ và phải làm xa các nhà ở ít ra là 5.0 thước.

Phải có một số xe như hiểu của thành-phố đã chuẩn, để khi thành phố gọi, là có đủ mà vận tải các nhất-cuế trong khắp địa hạt thành-phố theo giờ đã định trong thể lệ tuần-cảnh.

Số thùng phải có đủ 2,25 lần số thùng vẫn phải đổi.

Phải có nơi riêng để rửa tẩy thùng, xe cùng các dụng cụ theo như điều 7 trong nghị-định ngày 12 juillet 1927.

Biết các công-ti lính-trưng nhà thành-phố đều có thể bắt buộc phải đổi thùng cho các công-sở văn vũ; mà gọi giá các tư-gia ai thuê, thì làm.

Dịch trân bố. — Tại địa hạt tổng Kim-quan, huyện-Hiệm, huyện Thanh-thần (đơn-lẩy) nay có định trên bố.

BÁN RẺ:
Một cái quạt điện;
Một cái máy điện dynamo 12 volts 10 ampères;
Một cái máy điện (démarreur) 6 volts.
Hỏi tại nhà in Trung-Bắc
63, phố hàng Bông

Tại rạp chớp bóng
Palace Hanoi
Từ thứ tư 20 đến thứ ba 26 mars 1929
chiếu bản phim đặc-biệt!!!
VARIÉTÉS
[illegible] trẻ xiếc mà đã chưa thấy có bao giờ. Phim hay, cảnh lạ, đào kép đóng rất thần tình.

Tại rạp chớp bóng
Family Hanoi
đang chiếu theo bản phim Hai mươi năm về sau « Vingt ans après » lại chiếu thêm nhiều trò khôi hài có giá-trị.

Ngài ho dư?
Vậy nên lập-tức đến hiệu Bào-chế CHASSAGNE, *Số 59, phố Paul Bert, Hanoi* sẵn có thứ thuốc chữa khỏi tức-khắc bệnh ho, ho gió, ho lao, vân vân, của ngài.
Nên xem lời cáo bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư nói về thuốc SIROP NOCAL.

Công vì làm chứng giấy khai-sinh. — Mầu, đoàn-văn Hoàn ở số 25 phố hàng Đào, Hoàng-văn-Thăng ở số 9 phố Phạm-phú-Thứ, Hoàng-đạo-Bát, Hoàng-đạo-Tuyên ở làng Kim Lũ (Hà-đông) cùng tội làm chứng giấy khai-sinh giả mạo sinh, vậy đã bị bắt bỏ kiểm ngục, rồi tạm tha.

Hai người cùng một tội. — Ngô-Sen, 27 tuổi, làm phu, quán làng Thượng-tanne, huyện Thanh-oai, cùng tội bội tín của M. Lê-văn-Ô, số 23 đường hàng Lọng, một số tiền là 67$50 và Phạm-thị Quán ở phố hàng Bột, cũng cùng tội bội tín của M. Ngô-văn-Chiến ở số 32 phố Gézaïd Brakot một số tiền là 50 đồng; vậy cả hai người cùng đã bị bắt giam.

Hàng thật! — Một người lính thuộc về binh thuộc địa đương năm đường bịnh tại nhà thương binh, liền trốn ra vào một nhà thanh-lâu ở phố Marécheal Pétain làm rầm rĩ; sau phải bắt giải về sở cảm giao cho lính tuần mang về trại.

Lại mất xe đạp. — Đặng-văn-Tích, ở số 51 phố Cửa-nhuyền, trình rằng không biết ở nơi ấy cắp mất cái xe đạp hiệu « Auto-Moto » giá đáng 23 đồng.

Nạn ô-tô. — Hồi 1 giờ chiều ngày 20 mars, M. Trần-bá Ý, thầu-khoán ở số 49 phố Tự-Tân, bị ô-tô đụng phải ở chỗ km 44 đường Bắc-dương — Hanoi, bị thương; đã đưa vào nhà thương điều trị.

Thịt lậu — Sở cảnh sát lại vừa bắt được một người tên là Nguyễn-thị-Phương mang 15 kilô thịt lậu thuế, vậy đã làm biên bản phạt, và tịch một số thịt ấy.

Chia người bị bắt. — Lính cảnh-sát vừa bắt được năm người ở chợ Đồng-xuân, xem ra là những người vô gia cư, vô nghề nghiệp cả, vậy đã giải cả về sở cảm để xét tăn-cước.

NHÀ THƯƠNG VÀ NHÀ HỘ SINH
ĐƯỢC NHƯ Ở NHÀ
Phòng khám bệnh
QUAN ĐỐC-TỜ BLOT
62, phố Tràng-thi số 78, phố Thợ nhuộm
Giấy nói số 449, Hanoi
Ở Bắc-kỳ mới có nhà nặng là một. Bệnh nhân, muốn cho bệnh gì cũng [illegible] chăn phải mỗi-sẽ cũng được chắc chắn, muốn đỡ đẻ được cẩn thận từ lúc hoài là chữa các bệnh về phụ-nhân như hiếm đẻ) hài-nhi cũng được.
Thì nên đến quan Đốc-tờ Blot là thầy thuốc đã kinh-nghiệm lâu năm, lại là tay chuyên-môn khéo-cẩu.
Có buồng riêng từ tế để chữa bệnh, buồng có đủ cả máy đèn máy nước. Tiền thuốc và tiền thầy thuốc không phải trả ngay để tính cả vào tiền chữa bệnh và buồng rồi. Cứ 3 hàng Trả tiền từng ngày, hay là trả tiền chữa khoán cũng được.
Người nhà đến thăm tức nào cũng được.
Hàng ngày quan Đốc-tờ đến thăm bệnh nhân luôn luôn.
Lúc nào cũng có bà đỡ tốt, hiệp cùng ở đây luôn.
Khám bệnh hàng ngày từ 8 giờ đến 11 giờ và từ 15 giờ đến 17 giờ — Ai muốn mời đến nhà thăm bệnh cũng được xem xét cẩn thận.
Muốn hỏi hay đến gì, xin cứ mời đến lên nói, bất cứ giờ nào.

Hiệu Bào-chế MONTÈS. 54, Phố Paul Bert, Hanoi

Hễ thấy ghé mình thì dùng ngay một viên thuốc Rasoel là khỏi ngay bệnh cảm và bệnh sốt rét rừng!

Số 237

Nhi-nữ anh-hùng

DOÃN-KẾ-THIỆN dịch thuật

Ngũ lương tiêu nghe nói sự mừng hãi hồi rồi, khắp mình hết rụt như kim châm, tiếng nói dậy, lại lăn ra bất-tỉnh những người ấy đều gì tiếc, những bấy giờ bà đã nhẽ sanh chuyện thêu dệt. Hai mươi con hà ơi, đã lẽ đến vào phòng đi ngủ, bèn bắn lòng đường đâu im lặng như tờ, Ngũ-lương-tiêu trong làng là ấy nhẽ chân, ngồi chờ đến lúc đã hơi mỏi mê sáng, hai mươi con hà cụ thức dậy, phải nói đã là có việc cần đi ngay, nói nước nói miệng xong, rồi hai thầy trò tạ biệt ra đi. Dọc đường đi đến đâu cũng nghe người nói đến chuyện nói Bạch-thượng, hai thầy trò cứ phải tìm đường vòng mà đi, khi gặp gần tối, đi đến một nơi thì trên lên, bỗng nghe người đi đường nói lao nhao là quan khâm sai vừa có giấy sức đến cho quan sở tại phải lưu ý để bắt *Ngũ-lương-tiêu*. *Ngũ lương-tiêu* nghe nói lấy làm lo sợ quá, ngồi thẫm có nơi nào buồng đã bị mất rồi, hãy giở mảng mình hãm hở không nhà, hết trốn vào đâu cho yên thân được.

Nghĩ vậy rồi đưa *Ngọc-thành* đến chỗ vắng hỏi rằng:

Sự thế nguy cấp như thế này hết tính ra làm sao bây giờ?

Ngọc-thành nói:

Bạch-vương không sợ, xin cứ yên lòng, nhưng đêm nay đường ngã ở thị trấn xây, phải tìm đến chỗ nào vắng vẻ mà nghỉ khẽ mới yên được.

Ngũ lương tiêu nói:

Chỗ nào mà đường gọi là hoang-vương nữa, cứ gọi là thấy cho tiện, vì gọi thế, tôi có ai nghe tiếng thì thật là bỏ đời.

Nói rồi, đã thấy *Ngọc-thành* đi trước, còn mình lật đật theo sau, đêm tối [illegible] nhà mạo, không trông thấy gì, lại cứ phải đi tiếp qua cánh đồng đất ruộng gồ ghề, gai góc rậm rạp, đành cứ nhắm mắt đi liều, đi chừng vài mươi dặm, mà nhân đêm ở cả lắm, không sao bước lên được nữa, liền ngồi xếp xuống mà nói rằng:

Thôi tôi đau chân quá, đành hãy ngồi nghỉ một lát đã.

Vừa nói đến đó, bỗng trông thấy trước mặt xa ánh đèn sáng, hai thầy trò bèn nhanh cố đi đến đó. Lúc đi đến nơi, thì thấy là một nơi thị trấn nhỏ, thấy bên cạnh đường có pha bằng đá hàng chữ trắng, hai thầy trò liền chen cái hàng nhỏ bọn, đưa nhau vào, *Ngũ-lương-Tiêu* vì nhọc mệt quá, vào đến nơi liền nằm lăn ra ngủ. *Ngọc thành* một mình, ngẫm nghĩ đến thân thế, ngày nay chàng *Ngũ lương-tiêu* đi trốn, nếu trốn thoát thì cũng có lại chui rúc ở trong núi rừng, bao giờ cũng mong mỏi mày mặt ra được. Vì được mà lại bị quan quân bắt được, thì chẳng là mình cũng bị chết lây. Phương chi ngày thường hãn xử với ta cũng chẳng lấy gì làm tử tế cho lắm, thì bằng nói rõ cho nhà hàng biết, rồi cũng hết hẳn trách lại, đem nộp lấy công.

Ngọc-thành nghĩ vậy, rồi quyết định chủ ý, liền vội đi ra ngoài hàng, thấy có ba người ngồi, hai người họ Lưu là anh em ruột, thì là chủ nhà hàng, còn một người tên là chàng gọi hai người họ bằng cậu *Ngọc-thành* liền đến bên cạnh, nói rõ họ tên và bảo nhỏ rằng:

Trong hàng ông hiện có một thiếu, biết làm thế phát tài to, nếu không biết làm thì có khi mang họa.

Ba người vội hỏi cái gì, *Ngọc-thành* liền lấy tay chỉ vào trong phòng mà nói rằng:

Cái người chàng vào với tôi lúc nãy, tên là *Ngũ-lương-tiêu*, là tên tướng giặc ở núi Bạch-thượng đó, hiện nó đang nghỉ ngơi, các người lên xem vào mà bắt lấy, nếu để nó chạy thoát, thì tội các người rất to.

Người chủ hàng nghe nói ra ý sự bèn mà nói rằng:

Nếu vậy thì chính là một việc quan hệ rất to, vào rồi quan khâm sai có ba lần, bố ai bắt được nó đem nộp, sẽ được thưởng hai nghìn lượng bạc, nếu muốn làm quan thì sẽ bổ quan chức cao, người nào đem nó đến bao tai được thưởng năm trăm lượng, người nào bắt giữ thì được thưởng một nghìn lượng, nếu người nào tuổi tính đàm chắn giặc, thì sẽ cùng bị tội như nó. Vậy hàm nay nó lọt phòng đây, tôi là giới đem cho anh em mình, lại gì mà hả.

Ba người nói rồi, liền cùng nhau hăng hái cùng mười năm người nữa, họp với hãy người ở nhà, người kẻ đem dao, người cầm thương, cùng đi vào trong phòng, có mấy người nhiều gan quá, rụt rè không dám vào, sau thấy *Ngũ lương-tiêu* vẫn đang ngủ say, bèn cùng nhau xông vào, người đá đầu, người gối chân, tên mấy người liền thăng trói chặt như cái bánh.

Ngũ-lương-tiêu đang ngủ đặt nằm mình, mê mang mấy đây, thốt bỗng giẫy ở nơi Bạch-thượng đó, hiện nó đang nghĩ say, các người lên xem vào mà bắt lấy, nếu để nó chạy thoát, thì tội các người rất to.

Người chủ hàng nghe nói ra ý sự bèn mà nói rằng:

Nếu vậy thì chính là một việc quan hệ rất to, vào rồi quan khâm sai có ba lần, bố ai bắt được nó đem nộp, sẽ được thưởng hai nghìn lượng bạc, nếu muốn làm quan thì sẽ bổ quan chức cao, người nào đem nó đến bao tai được thưởng năm trăm lượng, người nào bắt giữ thì được thưởng một nghìn lượng, nếu người nào tuổi tính đàm chắn giặc, thì sẽ cùng bị tội như nó. Vậy hàm nay nó lọt phòng đây, tôi là giới đem cho anh em mình, lại gì mà hả.

Ba người nói rồi, liền cùng nhau hăng hái cùng mười năm người nữa, họp với hãy người ở nhà, người kẻ đem dao, người cầm thương, cùng đi vào trong phòng, có mấy người nhiều gan quá, rụt rè không dám vào, sau thấy *Ngũ lương-tiêu* vẫn đang ngủ say, bèn cùng nhau xông vào, người đá đầu, người gối chân, tên mấy người liền thăng trói chặt như cái bánh.

Ngũ-lương-tiêu đang ngủ đặt nằm mình, mê mang mấy đây, thốt bỗng giẫy

Chẳng hay là người thế nào? Lâm sao lại trói ta thế này?

Nói xong, quay cổ ra gọi *Ngọc-thành* thì chẳng thấy thưa, vì tiếng ấy *Ngọc-thành* đã lẩn đi mất rồi nói, *Ngũ lương-tiêu* vẫn muốn xin thơ, nên cố lại nhắl bên vai mắt, cả bọn bèn đều cười mà nói rằng:

Mày chớ mong chàng là thì cho mày, quan khâm sai đại mày đã lắm, nay tự nhiên bắt được khi nào lại để cho ra, chớ giới sang chăng ta sẽ giải đến đình quân để lĩnh thưởng.

Ngũ lương-tiêu nghe nói, sự quá không còn bao vin nào, nghĩ ra chính là *Ngọc-thành* đã mách cho bọn ấy bắt mình, liền nhìn giận gọi *Ngọc thành* mà mắng rằng:

Ngọc thành! Mày thực là một đứa phản bạn lừa thầy, thì cứ ngồi mày là người tâm phúc, nên bảo mày cùng đi, thường rằng khi sang sông có nhau, thì khác bọn ngươi cũng có nhau, mà đến mày lại nỡ lòng bán chủ để cầu vinh cho đành.

Mọi người liền quát mắng không cho nói, bèn nhau lại lấy thừng trói thêm cho chặt, cất lượt nhau cạnh giữ. Khi giới vừa sáng ra, đang bàn nhau cách giải đi thế nào cho tiện, bỗng thấy ở nhà hàng bên cạnh có người nói to lên rằng:

Hiện nay các quan hộ-tống của quan khâm sai, ở cả bên nhà tôi, nếu các người bắt được tên tướng giặc *Ngũ-lương-tiêu*, chỉ bằng đem bọn ngày các người, kẻ bắt giải đến quan đại-đình nữa.

Các quan hộ tống của Ân khâm sai ấy là gì? Đi tiếp là *Hách vũ* cùng bọn *Tô-minh*. Số là bọn *Hách-vũ* sau khi phong mệnh đi để bắt *Ngũ lương-tiêu* bèn nhọc mệt ao tương và không mang người theo hầu, chỉ bắn đường đi để tìm cho tiện. *Hàm-mông* đi một đường, *Tạ-tiêu* và *Hòa phấn* một đường, *Hách-vũ* và *Tô-minh* một đường. Lúc ấy *Hách-vũ*, *Tô-minh* cùng nhau đi thẳng tiến cao đường lớn, đi đến chỗ nào cũng đều hỏi có thấy hai người bình đáng như thế và ngũ ấy tuổi đi qua không, nhưng phần nhiều ai đều nói là không gặp, cũng có nơi nói là có gặp, nhưng lại mất hẳ không có ấn, đi liền mấy ngày mà chẳng xét ra được tông-tích. Nay hôm sau lại đi hỏi một người bán nhau là đến tối đi tìm người rất là khó khăn, chỉ bằng tìm vào một nhà hàng nghỉ trọ, chờ sáng ra lại sẽ đi tìm....

(*Còn nữa*)

Đặt thêm mấy sở mật-thám

Chiếu theo tờ tư của quan Thống sứ Bắc-kỳ, quan Toàn-quyền mới ký nghị-định đặt thêm mấy sở Cảm riêng coi việc mật-thám tại các nơi sau này :

1· Cao-bằng (Đạo binh thứ hai).
2· Lạng-son.
3· Moncay (Đạo binh thứ nhất).
4· Laokay.
5· Hongay (tỉnh Quảng-yên).
6· Cẩm-phả port (tỉnh Quảng-yên).

Tin sau cùng

Xin xem Trung Bắc buổi chiều giá bán mỗi số 2 xu.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Tòa án Trừng-trị

Sáng thứ năm, tòa án Trừng-trị xử những việc sau này :

Việc Nguyễn-văn-Cam can tội mang thuốc phiện lậu, Tòa phạt 1 tháng tù, 500 fr tiền phạt và 725 p. 80 tiền bồi thường.

Việc Lê-văn-Tiến can tội ăn cắp cái áo tơi tây và cái đèn của một người lạ mặt. Tòa phạt 6 tháng tù và một năm biệt xứ.

Việc Nguyễn-hữu-Bốn can tội đánh Nguyễn-tư-Ngọc là chauffeur bị thương tòa phạt 6 ngày tù.

Giải Tennis Vũ-xuân-Tảo Công-ty

Đến chủ-nhật 24 Mars này, hội Thể-dục Hanoi sẽ xuống tranh đấu với hội « Haiphong Thể-dục » ở sân quần phố Đường-Cát.

Đến chiều hôm ấy xin mời bà con quá bộ lại chứng kiến cho cuộc vui được thêm long trọng.

Haiphong Thể-dục kính cáo

SINH, TỬ, GIÁ THÚ

SINH

Trần-như-Sơn, con M. Trần-mậu Thịnh, làm đồ sơn ở 40 hàng Đồng.

Trần-văn-Dược, con M. Trần-văn-Tỷ, thợ nề ở phố Sinh từ.

[illegible] M. Lê-văn-Đồng, làm bếp ở 15 phố [illegible].

Nguyễn-[illegible], con M. Nguyễn-Nhân, thư-ký [illegible].

Đoàn-trọng-ham, con M. Đoàn trọng-Khuê, làm nhà buôn ở Thịnh-yên.

Phạm-ngọc-thanh, con M. Phạm-ngọc-Oanh, thợ-ký ở 82 Jambert.

TỬ

Mme Ng thị-Nhơn 65 tuổi, ở phố Charron.

Mme Ng-tại-Tỷ 42 tuổi, ở ngõ Ng-o-thanh.

M. Trần-v-Đông, 77 tuổi ở 37 phố B onis.

GIÁ THÚ

M. Vũ-Lương, 23 tuổi, agent technique ở 64 hàng Giấy đẹp duyên với Melle Phạm-thị-Định, 22 tuổi, buôn bán ở 161 hàng Bạc.

TRUNG-BẮC HỌC-HIỆU

22, Rue Lamblot (PHỐ NHÀ THỜ)

Mấy nói số 150

Có các lớp từ Đồng-ấu (cours Enfantin) đến Cao-đẳng (cours Supérieur).

Ngày giờ học và chương-trình theo y như các trường công. Buổi tối bao giờ cũng có lớp chuyên dạy chữ Pháp cho các học-trò thi vào làm các công sở hay vào học các trường Cao-đẳng tiểu-học Nhà-nước.

Tin Trung-kỳ

HUẾ

Đấu-xảo canh-nông

Ngày 17 tháng Mars tại Đông-ba có bày cuộc đấu xảo canh-nông để xét nghiệm và tranh đấu việc trồng tỉa các loài hoa quả trong bản xứ và những thứ của ngoại-quốc trồng ở xứ này.

Cuộc đấu-xảo này có ông hội-trưởng phòng Canh-nông làm chủ tọa chuyên về sự khảo xét các thứ hoa lợi, quan Khâm-sứ, quan Công-sứ Thừa-thiên và các quan Tây khác cùng gia-quyến đến dự-khán rất đông.

Những thứ hoa quả năm nay có lắm thứ so với năm trước thì có phần đặc biệt lắm, vì năm nay về sự trồng tỉa thì có 16 cảng ngày càng thêm tinh, song nếu tinh về nghề trồng tỉa thì hơn, chớ như tinh về nghề uốn nắn thành hình con long con lân, con qui con phụng thì vô-ích lắm. Vì có lắm người đem các thứ khoai-củ đến đấu-xảo, mà lại nắn thành hình tử linh mà gọi là xảo, thì cái chủ-nghĩa chữ đấu-xảo nghe sai lắm quá.

Bởi vậy cho nên ông hội-trưởng phòng Canh-nông là ông Texier đã đi đến từng nơi mà cắt nghĩa, sự trồng tỉa là thế nào, và những giống nào đáng trồng, giống nào đáng bỏ? ông cắt nghĩa cho được nghe rõ ràng, rồi ông phần hàng ra mà thưởng. Đoạn rồi các nhà đến mua.

Thực-thụ hiệp-lá

M. Cao-xuân-Tiếu, thực hiệp-tá đại-học sĩ hưu trí, nay được thăng thiệt thọ hiệp tá đại học sĩ.

Các cuộc vui tối nay

Cinéma Palace : Variété.
Cinéma Tonkinois : Levenesse
Cinéma Pathé : Manon Lescaut
Quảng-lộc : Đức Mẫu Thoải (2)

Sổ tiền-định — Đổi chỗ ở

Ba thầy xem sổ tiền-định trước ở phố ngõ Trạm nay mới dọn lại số nhà 47, phố hàng Cót 7.704

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ : **1 $ 00**

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANC

31, phố Paul-Bert, Hanoi

3008

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các nhà quý-độc-giả biết rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt-quý ông nào mua thì gửi tiền cho kẻ không có tiền gửi theo giấy mua thì báo-quán không trả lời. Mua báo thì tính cả tiền hoặc nửa năm hoặc một năm.

Tin-tức về việc thương-mại

GIÁ THÓC GẠO :

Gạo hạng nhất, một tạ	11 $	30
— nhì, —	10	40
— ba, —	9	50
Thóc hạng nhất, —	6	50
Bắp ngô — —	6	60

GIÁ BẠC

Kho Nhà-nước : 12 f, 30.

CÁC TIN TÀU

Tàu *Chenonceaux* đi từ Marseille sang Tàu và sang Nhật ngày 22 février.

Tàu *Chantilly* đi từ Marseille đi Đông-dương ngày 27 février.

Tàu *Songko* đến ngày thứ sáu 22 Mars hồi 8 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Hongkong.

Các thư-từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe-lửa 20 giờ 4 phút tối thứ năm 21 Mars.

Tàu *Général Métzinger* sẽ từ Saigon chạy sang Pháp ngày 2 avril đợi tàu *Claude Chappe* ở Haiphong chạy ngày 28 mars vào tới nơi.

Tàu *Athos II* đã ở Marseille chạy sang Tàu và Nhật ngày 8 Mars.

CÁC VIỆC LÍNH THƯNG VÀ ĐẤU GIÁ

Ngày 25 Mars 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Bưu-điện Hanoi đấu giá mua sắt chữ T. đăng cho sở ấy.

Việc thầu đáng 100 000 đồng
Ký quĩ tạm 2.500 đồng

Điều-lệ thầu để tại sở Bưu-điện 14 đường Brière de l'Isle Hanoi và tại sở Bưu-điện Haiphong.

Ngày 26 Mars 1929 hồi 16 giờ. — Tại sở Công-chính Hanoi sẽ đấu giá làm 4 cái cầu bằng *béton armé* ở những chỗ km. 164+400, 165+190 165+700 và 166+700 đường thuộc địa số 3 bắc là đường Bắc kạn qua Ngânson lên Cao-bằng.

Việc làm đáng 9.044$10
Tiền đặt phòng 905$90
Ký quĩ tạm 170$00

Ngày 15 Avril 1929 hồi 16 giờ. — Tại sở Trước-bạ (Sous Direction de l'Enregistrement des Domaines et du Timbre) đường Puginier Hanoi sẽ đấu giá mua các sổ sách và giấy in cho sở ấy trong năm 1929 các điều lệ xem tại sở ấy.

Ngày 14 Mai 1929 hồi 15 giờ. — Tại sở Thương-chính đồng-cụ ở Hanoi và sở phó Thương-chính Saigon sẽ đấu giá mua 155.000 cái tôi đay mới và 3.000 cân dầy để đựng muối.

Điều-lệ xem tại phòng thứ ba sở Thương chính Hanoi và tại phòng kế-toán sở Thương-chính Haiphong và Saigon.

Ngày 10 Juillet 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Hỏa-xa (la-ga Hanoi) sẽ đấu-giá mua 68.000 *kilos* dầu lau máy mà 50.000 *kilos* giao tại Hanoi và 18.000 *Kilos* giao tại Tourane.

Điều-lệ xem tại sở Hỏa-xa (ga Hanoi, trên gác) tại sở Service Maritime Haiphong và tại kho xe-hỏa (Magasin annexe des chemins de fer) Tourane.

« Âu-Tây tư-tưởng »

Là tên một thư-cục của bản-quán mở ra chỉ chuyên dịch các sách Tây rất hay, chia làm ba loại.

A. Sách văn-chương kinh-điển (bìa vàng)
B. Sách đọc cho vui (bìa đỏ)
C. Sách đạy phổ-thông (bìa xanh)

Mỗi tháng ra hai quyển bán mỗi quyển 8 xu (0 $ 08).

Hiện đã ra ra những sách sau này :

ALEX. DUMAS :

1. Ba người ngự lâm Pháo thủ : trên bộ 12 quyển nhỏ, mỗi quyển. 0 $ 08
hoặc đóng làm 4 quyển lớn có bìa toàn bộ. . . . . 1 . 00

PERRAULT :

2. Tề-Lê-Mạn Phiêu-lưu-kỉ : cả bộ 10 quyển nhỏ mỗi quyển. 0 . 08
hoặc đóng làm 2 quyển lớn có bìa toàn bộ. . . . . 0 . 60

DE LA BROSSE :

3. Lịch sử ông Paul-Bert : cả bộ gồm nhỏ mỗi quyển . . . 0 . 08
hoặc đóng vào 1 quyển lớn có bìa trọn bộ. . . . . 0 . 15

J. SWIFT :

4. Qui-Li Vô Du Kỉ : cả bộ gồm nhỏ mỗi quyển . . . 0 . 08
hoặc đóng làm 1 quyển có bìa trọn bộ. . . . . 0 . 15

PERRAULT :

5. Chuyện trẻ-con : 1 quyển nhỏ. . . . . 0 . 08

MOLIÈRE :

6. Những hài kịch của viên-sinh : [illegible] quyển nhỏ mỗi quyển. . . . 0 . 08

7. Thơ ngụ-ngôn : (văn Pháp và văn Quốc-ngữ đối nhau) có 2 quyển nhỏ mỗi quyển. 0 . 08

Tiền cước gửi Recommandé :

mỗi quyển nhỏ. . . . . 0 $ 12
1 bộ « Ba người Ngự Lâm Pháo Thủ ». 0 . 60
1 bộ « Tề Lê-Mạn Phiêu Lưu-Kỉ » . . 0 . 20
1 bộ « Lịch-Sử ông Paul-Bert . . . . 0 . 12
1 bộ « Qui-Li Vô Du-Kỉ » . . . . . 0 . 12
1 quyển « Chuyện Trẻ con ». . . . . 0 . 12
1 quyển « Hài-kịch Molière ». . . . . 0 . 12
2 quyển « Thơ Ngụ-ngôn ». . . . . 0 . 12
Cả 7 thứ gửi làm một gói . . . . . 0 . 60

Hiện đương in :

1. Du Ballag : HIẾNG DÀ LỬA
2. La Bass : GIL BLAS

Le PARFUM des HUMANITES

(Sơ-Kỳ Thanh-Hoa)

Soạn-giả : E. VAYRAC
Dịch-giả : NGUYỄN-VĂN-VĨNH

Vừa chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển. . . . 2 $ 00
Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển . . . . 1 . 00
Ở các tỉnh, xin đính thêm tiền cước gửi
Recommandé : 0 $ 30 thì 2 $ 00
và 0 $ 50 thì 2 $ 00

BÁN TẠI BẢN-QUÁN

SÁCH MỚI BẰNG TIẾNG PHÁP

Une des énergies françaises Paul-Bert

tức là lịch sử ông Paul Bert có trong đồng ở vườn hoa ngay tòa Đô-lý.

Người nước ta ai cũng nhớ mang máng cái công đức lớn của ông Toàn quyền Paul Bert mà không ai biết đích lịch sử ông thế nào. Nay quan Thống đốc Nam kỳ Blanchard de la Brosse một bỏ cái khuyết điểm ấy. Ngài đã soạn ra sách này in bản mới lần đầu hết rồi, tại vâng cho bản quán tái bản bằng giấy thường, trong có sẽ, mỗi quyển bán có 0p.35, Tiền cước gửi mỗi quyển 0p.15.

Ai có máy móc hỏng thì nên đến :

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Lưu-thanh tốt nhất bán và cho thuê ở :

Etablissements Indophono

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn đi giầy dép tốt đẹp thì nên đến :

G. M. R.
Demange

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai không có vốn buôn bán làm ăn thì nên đến :

Banque de l'Indochine

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Sữa tốt nhất thì có những :

Hiệu Nestlé

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Xe đạp tốt nhất thì có :

Dehlolle
Trúc-Thành

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn làm nhà xây bằng gạch tốt thì nên đến :

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm bàn thì nên đến :

MM. Deleule & Detouillon

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ vàng bạc ngọc ngà thì nên đến :

Perroud

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn giả hóa trẻ ăn uống như thường thì nên đến :

Hiệu giồng răng
Trần-quang-Minh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ đẹp thì nên đến :

G. M. R.
Nhà tâm tâm
Trịnh-xuân-Nghĩa

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn uống rượu, hút thuốc lá, xơi đồ hộp thì nên đến :

G. M. R.
L. U. C. I.

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn tiêu khiển buổi tối thì đi xem :

Cinéma Palace
— **Tonkinois**

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Chè ngon nhất thì hiệu :

Vinh-Mậu
Kim-Thái
Ninh-Thái

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn dùng thuốc tây thì nên đến :

Pharmacie Montés (Nhà bào chuông)
— **Chassagne (Phố hàng Khay)**
— **Blanc**
— **Gillet (Vinh)**
M. Rondon (Haiphong)
M. Hélary (Haiphong)

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có bệnh thì nên đến phòng khám bệnh :

Quan Đốc-tờ : Loubet
— **Piquemal**
— **Biot**

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi

Ai có đồ cũ và quốc-trát muốn bán thì nên đến :

Hiệu Đức-Long
Hoàng-xuân-Lan

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Khăn mũ đẹp thì có :

Hiệu Hai Chinh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn xem tiểu-thuyết, mua giấy bút thì nên đến :

Tân Dân Thư Quán

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn thừa câu đối phúng mừng thì nên đến :

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Số 19

Người ngọc rơi châu

(Mỹ nhân lệ)

淚人美

Trước giả : LÝ-ĐỊNH-DI
Dịch giả : NGUYỄN-ĐỖ-MỤC

Chàng Kiếm-lư nói :

– Nếu quả như lời ông già họ Vương nói nàng Đồng-anh đã theo người kia đ'n Dương-thành, tất là một việc không được may. Con chim yến đã làm tổ ở nơi nguy-hiểm thì sự cấp bách không thể nào mà tính đợi được tháng ngày. Tôi sở-dĩ quay về Tâm-dương là vì việc cứu-sống phần mộ tiền-nhân và vong-đệ tôi, nếu tôi không về một lần thì không thể được, đó là sự bất-đắc-dĩ, chứ còn thời-giờ đâu mà sang chơi Thiếp-khê.

Nàng Thiều-hoa nói :

— Chàng về Tâm-dương lo-liệu việc nhà trong mấy hôm, rồi trước khi đi Quảng-đông, hãy tế sang Thiếp-khê nói chuyện với chị em chúng tôi, cả thảy mất độ bốn ngày là cùng.

Chàng Kiếm-lư nói :

— Tôi về lo-liệu việc nhà hết độ mấy ngày, chưa có thể định trước được. Nhưng khi tôi đi Quảng-đông, quyết không đi tế sang Thiếp-khê, chẳng những vì công việc cấp-bách, mà tôi cũng không muốn sang từ-biệt hai nàng làm gì, để khiến cho khi tôi bước chân ra đi, lại thêm một nỗi đau-đớn vô cùng vậy.

Nàng Băng-hoa nói :

= Chàng Vi-định nghĩ tình bạn-hữu, ngày đêm vẫn mong-mỏi chúng ; chị Huệ-hoa vì cớ nàng Đồng-anh mà cũng không lúc nào có thể quên chàng được. Nếu chàng theo lời chị em chúng tôi thì nên viết thư trước cho chàng Vi-định cùng nàng Huệ-hoa, để hai người đều sang cả Thiếp-khê, bấy giờ mà trúc một nhà, cùng nhau hội diện, chẳng nghĩ thế nào ?

Chàng Kiếm-lư nói :

— Hai nàng đã ân-cần bảo mãi, mà tôi cứ một mực từ chối thì cũng là « bất-cần nhân-lnh » quá, vậy để tôi về lo liệu việc hả xong, sẽ xin viết thư sang nói chuyện.

Hai nàng vâng lời. Chàng Kiếm-lư lại hỏi :

— Độ hôm nào thì hai nàng khởi-hành về Thiếp-khê ?

Nàng Thiều-hoa đem lời bà Kim-thị thuật lại cho chàng Kiếm-lư nghe.

Chàng Kiếm-lư nói :

— Sang mai tôi sẽ xin ra bờ sông tiễn, Nàng Thiều-hoa nói :

— Thôi, xin chàng miễn cho.

Chàng Kiếm-lư lại bỏ nàng Băng-hoa rằng :

— Chừng đến tiết xuân ấm-áp, nàng mới trở về Sơn-đông (nhà chồng nàng Băng-hoa) phải không ?

Nàng Băng-hoa không muốn kể đến cái tình cảnh trong nhà, mới chỉ vâng dạ mà thôi. Trong khi nói chuyện thì nàng Băng-hoa bỗng sực nhớ một việc, liền bảo chàng Kiếm-lư rằng :

– Tôi nghe chị Thiều-hoa tôi nói chuyện rằng cái bài « Đoạn-trường từ » của nàng Đồng-anh, làm-ly trăm-thông, nghe rất não lòng, vậy xin chàng cho tôi xem qua một lượt.

Chàng Kiếm-lư thò vào trong mình, lấy bức thư trao cho nàng Băng-hoa mà bảo rằng :

— Bức thư này chẳng một lúc nào dời trong học tôi. Tôi yêu, tôi qui, thật là nhìn chữ như trông thấy người.

Nàng Băng-hoa cầm lấy bức thư đọc, đọc đến những chỗ não-nùng đau-đớn, không thể ngăn được giọt lệ.

Nàng hàng đọc xong, bảo chàng Kiếm-lư rằng :

— Mấy lời dặn bảo vẽ cuối bức thư này thì nàng Đồng-anh thật có ý chúc-vọng chàng chăng lắm, chẳng hay chàng nghĩ thế nào ?

Chàng Kiếm-lư nói :

— Vô-luận rằng tôi cùng nàng Huệ-hoa là tình bạn-bè với nhau, không nên như thế. Vả cứ lấy nàng Đồng-anh mà nói thì nàng đã vì tôi mà nạn, tôi nỡ lòng nào lại đem nhỏ bạc-hạnh mà cầu kết duyên với người khác ru !

Nàng Băng-hoa gật đầu. Chàng Kiếm-lư cáo từ quay đi.

HỒI THỨ VII

Một tiếng cái lầm, Giục người lỵ biệt.

Sáng hôm sau bọn nàng Thiều-hoa khởi hành. Chàng Kiếm-lư đúng bọn đi tiễn. Nàng Thiều-hoa lại ân-cần dặn chàng Kiếm-lư thế nào cũng tế sang Thiếp-khê, chàng lại trả lời như hôm trước.

Nàng Thiều-hoa nói :

— Giả-sử khi chàng định sang Thiếp-khê, xin viết cho chúng tôi một bức thư để chàng tôi được biết trước thì cảm ơn lắm.

Chàng Kiếm-lư nhận lời và chúc cho hai nàng cùng bà Kim-thị trong khi đi đường sẽ được mọi sự như-ý. Hai nàng sang đến Thiếp-khê, nhác trông phong cảnh vẫn như thu trước. Mấy cô con bà Kim-thị đều ít tuổi hơn hai nàng, chỉ em bạn gái, sớm tối chuyện trò, thành ra hai nàng ở đấy, cũng không đến nỗi buồn-bã.

Hai nàng viết thư cho nàng Huệ hoa kể những nông nỗi trong khi đi đường, lại kể cả chuyện gặp chàng Kiếm-lư nữa. Trong thư hai nàng cũng nói cho biết là chàng Kiếm-lư định về lo-liệu việc nhà xong, cũng sẽ sang chơi Thiếp-khê, chàng cầu chuyện nàng Đồng-anh có tin hiện đang ở Quảng-đông.

Hai nàng cố xin nàng Huệ-hoa chớ sai lời bạn trước, thế nào cũng sang Thiếp khê để cùng nói chuyện cho vui. Đợi đến hơn một tuần, bấy giờ mới tiếp được thư trả lời thì thấy phong thư nặng hơn thư thường, niêm-phong rất kỹ.

Nàng Thiều-hoa vừa mừng rỡ, vừa kinh-ngạc, liền cùng với nàng Băng-hoa cùng mở ra xem thì trừ bức thư của nàng Huệ-hoa gởi cho không kể, lại còn phụ thêm một bức thư nữa dài đại-cà-sa.

Nàng Thiều-hoa trông biết ngay là chữ nàng Đồng-anh, toàn cầm lấy đọc thì nàng Băng hoa bảo rằng :

— Ta hãy đọc bức thư của nàng Huệ-hoa trước đã, mới biết rõ được nguyên-ấy thế nào.

Nàng Thiều-hoa lấy làm phải, mới mở bức thư của nàng Huệ-hoa ra đề đọc. Nàng Băng-hoa kề đến bên cạnh mà lắng tai nghe.

Thư rằng :

« Em Tiểu-hoa và em Băng-hoa đều « được bình yên thì chị mừng. Chị em « ta cách-biệt nhau, thấm-thoắt lại được « hai tuần. Nào những khi đêm khuya « cùng nhau xem vẽ bàn thơ nào những « khi buổi sớm cùng ngồi soi gương « ngắm cảnh, thật phảng-phất hình như « việc mới hôm qua vậy.

« Vừa rồi tiếp được thư em, chị đã hiểu « ý, nhưng thân-mẫu chị bảo rằng năm hết « tết đến, không nên đi xa, vì lời từ- « huấn chị không dám sai, đành để đợi « đến sang xuân, bấy giờ sẽ liệu.

« Buổi chiều hôm qua, chị đang ngồi « đọc sách ở trong phòng, bỗng tiếp được « một bức thư của nàng Đồng anh gởi đến, « chị vừa mừng-rỡ, lại vừa kinh-ngạc, « nhìn ngoài một phong thư thì tức là tự « Hồng đó gởi đến.

« Đến khi mở ra đọc thì thêt là một « bức « Huyết-lệ đồ » và một thiên « Đoạn trường từ », khiến chị không thể « nào mà đọc cho hết được.

« Than ôi ! Một kiếp má hồng, nghìn « năm máu đỏ, chết đã đăng-cay, sống « càng chua-xót, không biết kiếp trước « nếng Đồng-anh có gây ra bao nhiêu sự « oan nghiệt, mà con tạo lại cứ bồn-cợt, « cứ đầy đọa một lần chưa chán, lại « đến hai lần, hai lần chưa chán, lại « đến ba lần, cho đến bao nhiêu lần mà « vẫn chưa thôi.

« Để cho lẫy chữ Đồng-nhan,
« Làm cho cho hại cho tàn cho cân !

(Còn nữa)

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Cartige Tinh-Hoa

Imprimerie du Trung Bac Tân-Van

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Viện Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Supplément au Trung-Bắc Tân-Văn

N° 3602 du 23 Mars 1929

TRUNG-BẮC BUỔI TRƯA

Phụ-trương số 40 (Tờ phụ-trương này ra từ trưa hôm 22 Mars 1929) Mỗi số: 2 xu

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm	8$00	6$00	8$00
Sáu tháng	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền ước

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 65, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur: J. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique: TRUNGBACTANVAN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

PUBLICITÉ
Annonces la ligne 0$60
Réclames 1.00
Consulter les tarifs pour contrats à forfaits

PHỤ-NỮ

Dân-tộc nào cũng có cái vấn-đề phụ nữ. Người nước ta cũng có vấn-đề phụ-nữ, mà vấn-đề ấy cũng có nhiều phần giống như vấn-đề phụ nữ các dân-tộc khác.

Phận em ở đâu cũng như là hạt mưa rào. Người đàn bà con-gái, theo lối ông cha từ mấy nghìn năm như thế rồi, cứ choai-choai từ mười-lăm tuổi trở đi, là thành ra một mối lo nghĩ cho cha mẹ.

Cuộc trăm-năm sau này nó ra làm sao? Bấy nhiêu câu hỏi cứ là thăm-vụng, uất ức, mẹ cũng nghĩ mà con cũng nghĩ, nghĩ mà chẳng nói ra. Vì ai có đoán trúng cái tim-đen lo-nghĩ như vậy, thì chửi cha không bằng. Ai mà lờ làm ra điều gì, nói ra câu gì, chạm đến cái tim-đen ấy, thôi thì không còn thiếu cách gì, câu gì để mà tỏ ra cho thiên hạ biết rằng mẹ con ta có cần gì, có vội gì đâu. Này người ấy đã đòm, này nhà kia đã đánh liếng, mà ta quyết rằng không gả, chứ có ế-muộn gì? Nói vậy mà nói, chứ mà người ta có thật xin, thật hỏi, thì anh chàng có dốt đã cho là hiền-lành, có hay ăn hay chơi đã cho là tài-giai lịch-lãm; có chức-phận rồi thì bảo thế là yên; chưa có chức-phận thì bảo rằng con nhà làm ăn rồi theo nghề cha mẹ, chẳng ông tham ông đốc thì đứng, thế nào cũng là được cả. Thì ra cha mẹ chỉ cốt đẩy đi cho xong, mà phận gái thì đành cứ là hạt mưa rào, trông ở cái may rủi không có quyền kén cá chọn canh. Cô nào gả chồng sớm, thì cha mẹ cho là một cái vẻ vang, mà mình cũng ự cho là vẻ vang, cho nên không mấy khi cả gan dám làm ra mặt khó.

Sở dĩ con gái mà vội lấy chồng vội tất phải hủ-hóa, là bởi hai lẽ. Một là bởi cứ tập tục xã-hội xưa nay, danh-dự của một gia-tộc là ở cái nết chính-chuyên của người con gái, lỡ ra một chút đeo nhuốc cho cả cha mẹ anh em, cho nên việc chăn-nuôi con gái ai nấy coi là một việc rất khó, mà rất nguy-hiểm, hễ thấy lớn lên ai hỏi phải liệu mà *lồng* đi cho mau; những nhà thân-thế và những nhà giàu-có thường phải gây lấy dề, mua lấy dề sắn lấy dề, thả lưới mà chụp dề; nhiều nhà hật là dụng-công dề mà kiếm dề, có khi trong một nhà một họ tranh rành nhau một anh dề, đến nỗi nên mối thù hằn. Lẽ thứ hai, là vì con gái cố lai vẫn chịu một cái giáo-dục riêng thành ra một cái quan-niệm đối với đời rất là quái lạ; một là đem mình làm cái của báu cho đàn ông chơi; hai là đem mình làm một thứ nô bộc cho đàn-ông sai bảo và dùng làm cái máy đẻ con mà nối dõi; ba là lấy chồng làm một nơi gửi thân cầu lấy no ấm, mà yên-phận phụ nữ một đời.

Cái chức phận người đàn bà đã hiểu ra một cách lạ-lùng như thế, thì cha mẹ chỉ muốn sinh con trai mà không ai muốn sinh con gái. Thật là ít khi thấy cha mẹ quí báu con gái, trừ ra những nhà giàu có, sẵn tiền cáp bạc bù mà mua lấy dề mà bắt được dề phải qui vợ qui con; hoặc những nhà thần hề, có thể cho dề được nhờ vả, hoặc được nương tựa [illegible]

Xét ra cái kiếp con gái như thế, thật là uất-ức; mà dẫu nhà nghèo phải cậy ở cái tình cờ may-rủi, hay là nhà giàu mua được chồng cho mình; dẫu mình nhờ có tài sắc mà làm món đồ chơi cho kẻ nam-nhi cần phi chí, hay là mình mộc-mạc xấu-xí chỉ cậy ở mấy nết làm *bồi* cho giỏi mà quyền rủ được anh-chàng, cũng là uất-ức. Chuyện tri-âm, tri-kỉ, đành là đề cho tụi ca nhi kĩ-nữ, cho gái ăn-chơi mà thôi. Bao nhiêu những lời luân-lý thiên-cận của thế-nhân đều là dạy chỉ em ta khuyên-bảo chỉ-em ta có một chữ *đành*.

Ừ mà, không có cách nào hơn, thì *đành* là phải.

Nhưng cứ thiên-ý tôi, có thể gầy được cho phụ nữ một thứ giáo dục không phải đành: một thứ giáo-dục có công-lý, không đề cho phụ nữ phải chịu lắm hạt mưa-rào mãi-mãi. Nhưng mà cái ngu-xuẩn của thế-nhân xem ra nó nặng-nề chính chịch, lay được chuyển nó đi, phải tính hàng thế-kỉ chứ một đời người không đủ. Mà muốn gây nên được một cái lý-thuyết giải phóng cho phụ-nữ, cần phải có ít người phụ-nữ hiểu cho. Tôi mong sự ấy ở báo *Phụ-nữ Tân văn*

V.

Kuôcq ngu'w mo'lq

â ơ ư thì viết a' o' u'
đ viết d, đ viết y, q viết k

Na'm yâuq:

sa'cq, huyênf, na'ng, hoiz, ngaw
q f j z w

HAIF DAMF

Chuộng hư-danh

Loài Khỉ cử đại-biểu lên kêu với Thổ-công, đệ đơn trình:

« Xin lượng trên sơi xét: cái tiếng kêu, cái dáng điệu của loài chúng tôi là tự Hoá-công bẩm sinh ra, thế mà người ta hễ nhiếc mắng hay nhao-bâng nhau thì cứ đọc tên chúng tôi ra, như vậy cả loài Khỉ mất danh giá ».

Thổ công phi cười mà rằng:

— Rõ chúng mày đã khỉ lại hay làm trò... trò... người. Bước!

Khỉ tuy phải quở nhưng có vẻ vui mừng lắm, vội về gọi cả đàn ra bảo:

— Lượng trên xét cho rồi.... ngài mắng ta hay vì trò người. Ta nên biện cái lễ rất to.... Sung sướng quá! Vẻ vang thay! Ngài ban cho một nhớ, như cởi tấm lòng....

Thổ công nghĩ thầm:

Đến như người, kia lũ công-tử bột, tiểu thư-đài chi muốn được như lũ-đầm, lắm anh chịu mất tiền của để chuộng lấy chút hư danh. Trò khi thật!

Kim xuyên

Tin thêq-gio'iq

Việc tuyển cử nguyên-lão nghị viên ở Pháp

Ban Hội-đồng của thứ dân nghị-viện xét về việc tổng tuyển-cử xét hiến dự án luật-pháp đã được nguyên-lão nghị viện ưng-chuẩn, quyết nghị không đổi ngày tuyển-cử một phần các ông nguyên lão nghị-viện. Hội-đồng quyết nghị rằng hễ nguyên-lão nghị-viện chưa quyết nghị về việc cho đàn-bà được quyền dự bầu thì hội đồng không ưng-chuẩn việc định kỳ-hạn hội viên thị-xã là sáu năm.

Một đường hàng-không từ Đông-kinh đến Đại-liên

Vào [illegible] Avril đường hàng-không chở hàng hóa với hành-khách từ Đông-kinh đến Đại-liên sẽ bắt đầu chạy.

A R I P.

Việc các hội truyền giáo tại nghị-viện Pháp

Thứ-dân nghị-viện ấn xét bản dự-án định cho phép mấy hội truyền-giáo hành động.

M. Paul Boncour, chủ-tịch ban ngoại-giao có nói ban ấy đừng về phương-diện chánh-sách ngoại-giao, không muốn ngăn cản hoặc làm chậm trễ việc ưng chuẩn bản giao-ước ấy.

Sau ông tiến-sĩ ấm ủy-viên bản dự-án ấy là M. Herault có nhắc lại công trạng của các nhà truyền giáo, biện nay được trợ-cấp có 7 triệu francs, mà dạy học cho 500.000 người, ấy thế mà các trường học của Pháp ở ngoại-quốc không phải là trường lộc tốn-giáo được trợ-cấp 34 triệu mà dạy học được có 100.000 học-sinh. M. Herault lại nói nước Ý và Hoa-kỳ trợ cấp cho các hội truyền giáo rất nhiều, rồi ông xin nghị-viện ưng-chuẩn bản dự-án ấy.

Lại có tin rằng trong khi ban luật-pháp của thứ-dân nghị-viện xét bản dự-án ấy, thì các ông hội viên mỗi ông một ý khác nhau. Người thì muốn ưng chuẩn nguyên bản dự-án của ông tiến thân ủy-viên ông thì nói nên sửa đổi cho hợp với các bản luật năm 1901 và 1904; phần nhiều thì muốn chỉ cho phép có bốn thứ hội, hai hội đàn bà: là hội *Sœurs de l'Enfant Jésus* ở Puy, và hội *Sœurs de Notre Dame des Apôtres*, và hai hội của đàn ông, trong ấy có hội *Mission Africaine*

Lăng của một bà hậu phi bị quật trộm

Huế ngày 19 Mars

Có tin rằng lăng-tẩm một bà hậu-phi ở gần lăng Tiên-thọ bị bọn trộm đào. Sự này hiện đang tra xét và bắt bớ nghiêm thiết lắm.

Ấy tưởng cũng bởi ta có tục thường hệm đồ quí-báu theo người chết, nên mới có cái hại ngày nay.

Vì sao việc nông tang lâu tiến-bộ?

(Tiếp theo)

Đến nay nhờ có sở Khảo-cứu tằm tang ở Thanh-ba, việc kinh-nghiệm về cách thức chăn nuôi tằm thông thường đã kết liễu, các công việc định thành qui-tắc chắc chắn, ai đã được học tập xem xét qua, đều phải phục tài. Hiện có nhiều người đến tập sự một vài tháng, về bắt chước làm theo như kiểu cách, đều trở nên giỏi có hưng-vượng hơn xưa. Lại có người trong các người được nhờ ơn dạy bảo các sở Khảo-cứu, chán nuôi mười lứa đậu mười, kén gỡ ra bao giờ cũng tốt, nặng cân, được thường hoặc tiền bạc, hoặc phẩm hàm của nhà nước ban cho để khuyến khích kẻ khác.

Nhất là ở miền lĩnh Phú-thọ, vốn xưa kia không mấy chỗ trồng dâu chăn tằm mà nay trở nên một vùng rất thịnh vượng về tằm tang; cũng vì sở Khảo-cứu tằm tang Thanh-ba đặt vào miền ấy.

Lấy lẽ mà xét, miền nào có sở khảo-cứu về nông nghiệp, các nông dân ở miền ấy đều hiểu biết nghề nghiệp mình hơn, việc canh-nông cũng có về phát đạt lắm, vậy muốn cho sự cải lương nông tang chóng thành hiệu, ước mong rằng các nhà có danh vọng, nên yêu cầu chính phủ mở thêm nhiều trường học chuyên nghiệp, nhiều sở Khảo-cứu chuyên-môn trong khắp các tỉnh. Những trường những sở ấy, tùy theo việc trồng trọt, chế hóa nông sản của mỗi vùng mà đặt theo một chương trình khác nhau. Vì dụ ở Thái-bình, Hà-đông, Sơn-tây dựng thêm nhà tằm kiểu mẫu; ở Kiến-an, Hưng-yên, dựng vườn thuốc khảo cứu; ở Thanh-hóa, Ninh-bình lập sở thí-nghiệm về lúa ở Vĩnh-yên Hải-dương vậy.

Không nữa, cũng xin bổ thêm các viên-chức ngạch Canh-nông vào dạy canh-nông thực-nghiệp ở các trường Sơ-đẳng hoặc Trung-đẳng. Các viên-chức ấy lại có trách-nhiệm khảo-cứu về canh-nông trong tỉnh mình và điền-dụ những việc cải-lương, vệ sinh cho dân-quê nữa.

Những cốt lực chọn lấy các viên-chức đã đã [illegible] thành có kinh nghiệm, có học lực về một môn khoa mà ở đó ấy đặt ra để nghiên-cứu, mới đủ cho nông-dân phục tính. Giá thử đặt ra một khoa thi chuyên-nghiệp để học lựa lấy những người thực đã am hiểu nghề mình, bắt cứ ở ngạch Trung hay ngạch Thượng để quản đốc các sở ấy thì hay lắm.

Ấy chỉ có mở mang các việc nông-phố, việc y-tế, việc học, là Chính-phủ mua chuộc được lòng dân hơn cả, và nông-dân cũng có mang ơn rất sâu.

Chính tôi có nghiệm thấy nhiều lần, mỗi khi có quan Thanh-tra nông-phố về hiểu-dụ dân quê việc cải-lương nông tang, họ rất vui mừng, hâm mộ; nào cần cớ nào đốt pháo. Hỏi họ can chi mà hay vẽ ra như thế cho nhiều sự. Họ trả lời một cách thực thà rằng, vì quan đây về khai hóa cho dân, nên dân mừng tiếp đón trọng thể rứa; chứ dân hoặc có một ông quan nào về sở Thương-chính đã [illegible]

* *

Những việc cải-lương nông tang mà lâu thành hiệu, cũng duyên do bởi dân quê còn ngu tối quá, không biết mở mắt ra quang cho rộng, phần nhiều cứ bó lấy lối tre đã là tuyệt địa. Không để ý đoán xét điều phải, lẽ trái cho minh bạch, không chịu xem rộng, trông nhiều để lựa chọn lấy những điều phù minh mới. Không chịu đến các sở Khảo-cứu của nhà-nước mà nghiên cứu những cách thức người ta làm, để lợi dụng việc gì thích hợp cho mình, về mà cải-cách thêm cho hợp lối. Chỉ tự-túc tự-mãn, coi trời bằng vung.

Nói chi những việc khai-khẩn lối Mỹ (lấy cốt mìn cầy đất, dùng tầu-bay trị sâu...) kêu là viển vông; những cách trồng-trọt đại đoạn (cà-phê, cao-su, kỷ-ninh...) những việc chăn nuôi to-tát (ngựa, cừu, bò...) kêu là ít vốn với không đủ lực; biết bao nhiêu công việc thông thường mình làm hàng ngày, còn vô số điều bỉ-mật bay ho, sao không để tâm suy xét, không ra công nghiên cứu khám phá lấy điều lợi cho mình.

Ôi! Con rận còn có con rận khác ăn gửi trong mình nó, sao không trông ra, xét rộng, cứ khư khư chấp nê cổ-lục, thói xưa!

Bảo rằng đã biết nuôi gà rồi ư? Giống gà vốn giống gà từ đời Đạt-nhĩ-Văn đấy.

Bảo rằng đã biết trồng rau rồi ư? Giống rau vẫn giống rau từ đời Trang-Tử đấy.

Vậy mà cách chăn nuôi, việc trồng trọt của người ta thì:

Gà, có gà giống, gà ấp, gà đẻ, gà thịt, gà nguyên giống, gà lai giống gà nuôi con, v. v...; mỗi giống mỗi tính cách; mỗi giống có một vẻ đặc-sắc khác nhau, không hỗn-độn, không bác-tạp như gà mình.

Rau cũng có vô số giống rau; như rau diếp, cỏ: diếp quăn, diếp cuốn, diếp mỡ, diếp đắng, diếp đầu mùa, diếp cuối mùa, v. v....; mỗi thứ mỗi hình thức; mỗi thứ mỗi mầu vị riêng; không như diếp ta, thứ nào cũng rắn đó.

Bảo rằng làm ruộng giỏi lắm rồi ư? Sao mỗi mẫu tây thu-hạch được có độ 1200 ki-lô thóc. Ở miền nước ngoài cũng mẫu tây ruộng, người ta gặt được hoặc 4300 ki-lô (ruộng bên Tây-bản-nha), hoặc 6290 ki-lô (ruộng bên Ý đại-lợi) kia mà. Mà gạo của mình bán mỗi tạ tây có 12 đồng hoặc 13 đồng; sao người ta bán mỗi tạ tây được những 20 đồng hoặc 30 đồng? (gạo Nhật-bản).

Bảo rằng trồng cỏ cũng phải học dạy chuyên-môn riêng về cỏ; còn lập báo chí nghị-luận nghiên-cứu riêng về cỏ đấy.

(Còn nữa)

Thanh-ba Nguyễn-văn-Long

Các trường học nghỉ lễ Pâques

Trong số báo ngày 18 vừa rồi, những ngày nghỉ về dịp lễ Pâques của các trường học có một chỗ sai vậy nay đăng lại như sau này:

I. *Các trường đệ nhị cấp*

Các trường Pháp: từ thứ tư 27 mars 1929 sau buổi học chiều cho đến hết ngày thứ năm 4 avril.

Các trường Pháp-Việt: từ thứ tư 27 mars sau buổi học chiều cho đến hết ngày thứ hai 1er avril.

II. *Các trường đệ nhất cấp*

Các trường Pháp: từ thứ tư 27 mars sau buổi học chiều cho đến hết ngày thứ năm 4 avril.

Các trường Pháp-Việt: từ thứ tư 27 mars sau buổi học chiều cho đến hết ngày thứ hai 1er avril.

III. *Các trường Kỹ-nghệ*

Từ thứ bảy 30 mars 1929 sau buổi học chiều cho đến hết ngày thứ hai 1er avril.

Tin Saïgon

Một người Tây biến đâu mất

M. Besson là chủ hiệu bán đồ cổ « *La Perle* » ở đường Catinat, hôm vừa rồi bỗng dưng không biết đâu mất, hiện vẫn chưa tìm thấy tung-tích gì cả.

Nguyên là M. Besson, chủ hiệu « *La Perle* », là một kỳ-cựu ở Bắc-kỳ, ai cũng biết tiếng, vào Saïgon mở cửa hàng bán [illegible] năm nay; chẳng may buôn thua bán lỗ, vừa rồi ông định bán đấu-giá cả cửa hàng lấy tiền trả nợ, nhưng xem chừng số tiền bán được khó lòng đủ với số nợ; nên ông bèn đi cầu cứu mấy người bạn quen giúp đỡ cho, mới còn giữ cửa hàng lại. Thình lình mới rồi đây, M. Besson bị ốm, phải nằm dưỡng bệnh, song ngặt vì các đơn mua hàng đưa đến hết ngặt quá, không thể nằm yên được. Một hôm không biết ông tính thế nào, hỏi vay người bồi ông mới đem ở ngoài Bắc vào, một số tiền là 6 đồng bạc, thế cho người bồi cái mũ *feutre* giá đáng 12 đồng; rồi mở cả các hòm xuống ra, nhặt bao nhiêu giấy mà đem đốt sạch. Đoạn đóng cửa đi ngủ.

Sáng hôm sau, người bồi đến, thì tìm chẳng thấy chủ đâu nữa.

Người ta nghi rằng M. Besson đã đi trầm mình ở đâu rồi.

Văn tập « Kiều »

Cải chính

Bài văn tập « Kiều » đề trả lời ông Hi-Đình trong phụ trương số 58 ngày 21 mars vừa rồi, có sai lầm một chữ, vậy xin cải chính như sau này:

Câu « Bàn vây điểm nước đường tơ họa đàn » chữ không phải là bàn trẻ, mà viết lầm là chữ trà, xin chữa lại là chữ vây mới đúng. Chữ vây tức là nói bàn cờ vây.

Cô B

Một toán cướp vào làng Võ giàng

Sáu đứa bị bắt

Phủ-lý, 20 mars

Đêm hôm 14 mars mới rồi, một toán cướp có khí giới, vào cướp một nhà giàu kia ở làng Võ-giàng, huyện Thanh liêm, khủ chủ hô-hoán lên thì dân làng cùng tuần-phu đến đánh, bắt được tên Bùi-văn-Ánh, quán làng Hà-lạn, tỉnh Nam-định, tên Mai-văn-Khôi, quán làng Lạc-nam, tỉnh Nam-định, và tên Phạm-văn-Tộ, quán làng Hòa-ngãi, huyện Thanh-liêm. Ngày hôm sau 16 mars quan án lại bắt được ba tên nữa: là Trịnh-văn Hiện, người làng Bằng-khê, Thanh-liêm, tên Trịnh-văn-Đôn, cũng người làng Bằng-khê, và tên Đỗ-văn-Bồ người làng Phú-đa, Nam-xang. Mấy tên cướp đều đã tống giam để xét.

Mấy người tuần phu làng Võ giàng hết đáng thưởng, vì thử ở đâu, tuần phu cũng ra tay đuổi cướp như thế thì cướp-bóc lất cỷ được nhiều.

Một chiếc đò trẩy chùa Hương bị đắm

Bốn mươi hành-khách phải một phen hú vía

Phủ-lý 20 Mars

Hồi 5 giờ chiều hôm 19 Mars, một chiếc đò chở khách chùa Hương, khi sang ngang bến Giạm, thì chẳng may bị đắm. Non bốn chục hành-khách phần nhiều là đàn-bà trẻ con mà lên được cả, chỉ mất ít khăn áo đồ đạc mà thôi. Xét ra đò là đò nan, mà tên lái đò tham tâm chở nhiều khách quá, cho nên mới xảy ra cái tai nạn này, xuýt nữa thì bốn chục mạng con người sẽ về cả Tây-phương với Phật!

Cuộc đua ngựa

Cuộc đua ngựa chiều chủ-nhật 24 Mars này lại thêm một giải nữa là:

Giải Balthazar chạy 1400 m.

Tên chuồng ngựa	Tên ngựa
Ng. h. Hoi	Paquita
»	Petit Bonheur
Blanche	Le Destrier
»	Le Faune
»	Gambade
Le Nil	Bellota
Le Nil	La Marne
Long Quang	Reine d'or

VIỆC HANOI

THỜI TIẾT

Lúc 10 giờ đêm: 20 độ

Tin đường sá

Đường số 38, Nam-định đi Hữu-bị đã giao thông được như thường rồi.

Quan Thống-soái đi kinh lược

Sáng qua, quan Thống-soái Aubert đi kinh-lược các đồn binh bên Đáp-cầu, có quan nguyên soái Tix ev và trung-úy Guyot cùng đi với ngài.

Hồi 9 giờ 30 ngài về khám các đồn binh Bắc-ninh, có gần bắc đầu hội tình cùng quân-công cho các nhà tướng sĩ mới được thưởng.

Cờ tang

Quan Thống-sứ đã điện đi các tỉnh thông tư cho các công-sở phải treo cờ rũ cể tang quan Thống-chế Foch cho đến hết ngày cất đám mới thôi.

Hội trừ bệnh lao tại Bắc-kỳ

Chiều hôm qua « Hội trừ bệnh lao tại Bắc-kỳ » (Ligue antituberculeuse) có mời các ông chủ bào An-nam đến nghe quan bác-sĩ Le Roy des Barres, chánh viện Quang-chất Đông dương, trần thuyết về cái bệnh lao tại Bắc-kỳ thế nào. Quan nguyên Khâm-sứ Trung-kỳ Tissot cũng đến dự.

Bác sĩ thuật qua cái mục-đích của Hội trừ bệnh lao và nói cái bệnh ấy làm thiệt hại cho xứ này là thế nào. Ngài nói muốn trừ bệnh này, ngoại những phương-pháp thuộc về vệ sinh thì có một vấn-đề quan trọng nhất là vấn-đề nhà ở trong các thành-phố lớn như Hanoi, vì giá thuê mỗi ngày một cao, mà nhân dân phải ở chật chội quá thế, lắm nhà chật hẹp như cái ruột tượng mà người ở lúc nhúc đến hằng chục người, như thế hại cho vệ-sinh không biết chừng nào mà kể. Lại như các trường học, cả trường công lẫn trường tư, vì thiếu chỗ cho con học-trò cứ phải len nhau mà ngồi, vậy mà cái tuổi nhỏ là cái tuổi dễ mắc bệnh lao, học trò lại đề truyền nhiễm hơn cả! Ngài nói rằng những nhà mới làm mấy năm nay, vì giá đất mua đắt, vết liện cao, cho thuê cao giá hơn mặt ít cũng là phải, còn như những nhà làm đã lâu, từ khi chiến-tranh và trước khi chiến-tranh mà các chủ cũng bớp mất người thuê đòi cho nhiều tiền thì thật là vô lý quá. Vậy ngài mong rằng cơ hội nào nay là chính thành-phố xướng lên cái việc làm nhà cho thuê rẻ tiền như ở bên Pháp để cho người ta đỡ ở chật chội như bây giờ, thì cái hại sẽ đỡ đi được một phần to lắm.

Vậy ta mong rằng « Hội trừ bệnh lao » là hội tối cần cho dân ta ngày nay mỗi ngày sẽ được thêm người vào cho đông. Vì hội này rõ là một hội từ-thiện thiết-thực, chứ không phải là một hội chỉ vụ lấy tiền ăn ông chánh, ông phó như mấy hội khác.

Đặt thêm mấy sở mật-thám

Chiếu theo tờ tư của quan Thống sứ Bắc-kỳ, quan Toàn-quyền mới ký nghị-định đặt thêm mấy sở Cảm riêng coi việc mật-thám tại các nơi sau này:

1· Cao-bằng (Đạo binh thứ hai).
2· Lạng-sơn.
3· Moncay (Đạo binh thứ nhất).
4· Laokay.
5· Hongay (tỉnh Quảng-yên).
6· Cẩm-phả port (tỉnh Quảng-yên).

Tin sau cùng

Xin xem Trung Bắc buổi chiều giá bán mỗi số 2 xu,

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Tòa án Trừng-trị

Sáng thứ năm, tòa án Trừng-trị xử những việc sau này:

Việc Nguyễn-văn-Cam can tội mang thuốc phiện lậu, Tòa phạt 1 tháng tù, 500 fr tiền phạt và 723 p. 80 tiền bồi thường.

Việc Lê-văn-Tiến can tội ăn cắp cái áo tơi tây và cái đèn của một người lạ mặt. Tòa phạt 6 tháng tù và một năm biệt xứ.

Việc Nguyễn hữu-Bốn can tội đánh Nguyễn-tư-Ngọc là chauffeur bị thương tòa phạt 6 ngày tù.

Giải Tennis Vũ-xuân-Tảo Công-lý

Đến chủ-nhật 24 Mars này, hội Thể-dục Hanoi sẽ xuống tranh đấu với hội « Haiphong Thể-dục » ở sân quần phố Đường-Cát.

Đến chiều hôm ấy xin mời bà con quả bộ lại chứng kiến cho cuộc vui được thêm long trọng.

Haiphong Thể-dục kính cáo

SINH, TỬ, GIÁ THÚ

SINH

Trần-như-Sơn, con M. Trần-mậu-Thịnh, làm đồ sơn ở 40 hàng Bông.

Trần-văn-Dược, con M. Trần-văn-Tỷ, thợ nề ở phố Sinh từ.

Lê-tai Fat, con M. Lê-văn Đồng, làm bếp ở 15 phố Bourret.

Nguyễn-Tôn, con M. Nguyễn-Nhân, thư-ký ở 38 phố Chaucesuime.

Đoàn-trung-Ham, con M. Đoàn-trọng-Khuê, làm nhà buôn ở Thịnh-yên.

Phạm-ngọc-Thanh, con M. Phạm-ngọc-Oanh, thư-ký ở 82 Jambert.

TỬ

Mme Ng thị-Nhớn 65 tuổi, ở phố Charron.

Mme Ng-tại-Tỷ 42 tuổi, ở ngõ Nọ-toanh.

M. Trần-v-Đông, 77 tuổi ở 37 phố Bonis.

GIÁ THÚ

M. Vũ-Lượng, 23 tuổi, agent technique ở 64 hàng Giấy đẹp duyên với Melle Phạm-thị-Định, 22 tuổi, buôn bán ở 161 hàng Bạc.

TRUNG-BẮC HỌC-HIỆU

22, Rue Lamblot (Phố nhà Thờ)

Mây nói số 150

Có các lớp từ Đồng-ấu (cours Enfantin) đến Cao-đẳng (cours Supérieur).

Ngày giờ học và chương-trình theo y như các trường công. Buổi tối bao giờ cũng có lớp chuyên dạy chữ Pháp cho các học-trò thi vào làm các công sở hay vào học các trường Cao-đẳng tiểu-học Nhà-nước.

Tin Trung-kỳ

HUẾ

Đấu-xảo canh-nông

Ngày 17 tháng Mars tại Đông-ba có bày cuộc đấu xảo canh-nông để xét nghiệm và tranh đấu việc trồng tỉa các loài hoa quả trong bản xứ và những thứ của ngoại-quốc trồng ở xứ này.

Cuộc đấu-xảo này có ông hội-trưởng phòng Canh-nông làm chủ tọa chuyên về sự khảo xét các thứ hoa lợi, quan Khâm-sứ, quan Công-sứ Thừa-thiên và các quan Tây khác cùng gia-quyến đến dự-khán rất đông.

Những thứ hoa quả năm nay có lắm thứ so với năm trước thì có phần đặc biệt lắm, vì năm nay về sự trồng tỉa thì có lẽ càng ngày càng thêm tinh, song nếu tinh về nghề trồng tỉa thì hơn, chớ như tinh về nghề nốn nắn thành hình con long con lân, con qui con phụng thì vô-ích lắm. Vì có lắm người đem các thứ khoai-củ đến đấu-xảo, mà lại nắn thành hình từ linh mà gọi là xảo, thì cái chủ-nghĩa chữ đấu-xảo nghe sai lầm quá.

Bởi vậy cho nên ông hội-trưởng phòng Canh-nông là ông Texier đã đi đến từng nơi mà cắt nghĩa, sự trồng tỉa là thế nào, và những giống nào đáng trồng, giống nào đáng bỏ? ông cắt nghĩa cho được nghe rõ ràng, rồi ông phân hạng ra mà thưởng. Đoạn rồi các nhà đến mua.

Thực-thụ hiệp-tá

M. Cao-xuân-Tiếu, thực hiệp-tá đại-học sĩ hưu trí, nay được thăng thiệt thọ hiệp tá đại học sĩ.

Các cuộc vui tối nay

Cinéma Palace : Variété.
Cinéma Tonkinois : Levenaosa
Cinéma Pathé : Manon Lescaut
Quảng-lạc : Đức Mẫu Thoái (2)

Sô tiền-định — Đổi chỗ ở

Bà thầy xem số tiền-định trước ở phố ngõ Trạm nay mới dọn lại số nhà 47, phố hàng Cót 7.704

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ : **1 $ 00**

Bán tại hiệu Bào-chế

L. BLANC

31, phố Paul-Bert, Hanoi

3068

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các nghị đuyệt-báo biết rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt-quí ông nào mua thì gửi tiền cho kẻ không có tiền gửi theo giấy mua thì báo-quán không trả lời. Mua báo thì tính cả năm hoặc nửa năm.

Tin-tức về việc thương-mại

GIÁ THÓC GẠO :

Gạo hạng nhất, một tạ	11 $	30
— nhì, —	10	40
— ba, —	9	50
Thóc hạng nhất, —	6	50
Bắp ngô — —	6	60

GIÁ BẠC

Kho Nhà-nước : 12 f, 30.

CÁC TIN TÀU

Tàu *Chenonceaux* đi từ Marseille sang Tàu và sang Nhật ngày 22 février.

Tàu *Chantilly* đi từ Marseille đi Đông-dương ngày 27 février.

Tàu *Songbo* đến ngày thứ sáu 22 Mars hồi 8 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Hongkong.

Các thư-từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe-lửa 20 giờ 4 phút tối thứ năm 21 Mars.

Tàu *Général Métzinger* sẽ từ Saigon chạy sang Pháp ngày 2 avril đợi tàu *Claude Chappe* ở Haiphong chạy ngày 28 mars vào tới nơi.

Tàu *Athos II* đi ở Marseille chạy sang Tàu và Nhật ngày 8 Mars.

CÁC VIỆC LĨNH TRỰNG VÀ ĐẤU GIÁ

Ngày 25 Mars 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Bưu-điện Hanoi đấu giá mua sắt thứ T. đúng cho số ấy.

Việc thầu đáng 100 000 đồng
Ký quĩ tạm 2.500 đồng

Điều-lệ thầu đề tại sở Bưu-điện 14 đường Brière de l'Isle Hanoi và tại sở Bưu-điện Haiphong.

Ngày 26 Mars 1929 hồi 16 giờ. — Tại sở Công-chính Hanoi sẽ đấu giá làm 4 cái cầu bằng *béton armé* ở những chỗ km. 164+402, 165+100 165+700 và 166+700 đường thuộc địa số 3 bắc là đường Bắc kạn qua Ngân-sơn lên Cao-bằng.

Việc làm đáng 9.044$10
Tiền đi phòng 905$90
Ký quĩ tạm 170$00

Ngày 15 Avril 1929 hồi 16 giờ. — Tại sở Trước-bạ (Sous Direction de l'Enregistrement des Domaines et du Timbre) đường Paginier Hanoi sẽ đấu giá mua các số sánh và giấy in cho sở ấy trong năm 1929 các điều lệ xem tại sở ấy.

Ngày 14 Mai 1929 hồi 15 giờ. — Tại sở Thương-chính tổng-cục ở Hanoi và sở phó Thương-chính Saigon sẽ đấu giá mua 155.000 cái túi đay mới và 3.000 cân dầy để đựng muối.

Điều-lệ xem tại phòng thứ ba sở Thương chính Hanoi và tại phòng kế-toán sở Thương-chính Haiphong và Saigon.

Ngày 10 Juillet 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Hỏa-xa (ga Hanoi) sẽ đấu-giá mua 55.000 *kilos* dầu lau máy và 50.000 *kilos* gạo tại Hanoi và 15.000 *kilos* gạo tại Tourane.

Điều-lệ xem tại sở Hỏa-xa (ga Hanoi, trên gác) tại sở Service Maritime Haiphong và tại kho xe-hỏa (Magasin annexe des chemins de fer) Tourane.

« Âu-Tây tư-tưởng »

Là tên một thư-cục của bản-quán mở ra chỉ chuyên dịch các sách Tây rất hay, chân lưu ba bậc.

A. Sách văn-chương kinh-điển (bìa vàng)
B. Sách đọc cho vui (bìa đỏ)
C. Sách dạy phổ-thông (bìa xanh).

Mỗi tháng ra ba những sách sau này:

ALEX. DUMAS:

1. BA NGƯỜI NGỰ LÂM PHÁO THỦ; trọn bộ 19 quyển nhỏ, mỗi quyển. 0 $ 05 hoặc đóng làm 4 quyển lớn có bìa trọn bộ. 1, 00

FÉNELON:

2. VÊ-LÊ-MẠC PHIÊU-LƯU-KÝ; trọn bộ 10 quyển nhỏ mỗi quyển. 0, 05 hoặc đóng làm 2 quyển lớn có bìa trọn bộ. 0, 60

DE LA BROSSE:

3. LỊCH SỬ ÔNG PAUL-BERT; có ba quyển nhỏ mỗi quyển. . . 0, 05 hoặc đóng vào 1 quyển lớn có bìa trọn bộ. 0, 15

J. SWIFT:

4. QUI-LI VE DU KÝ; có ba quyển nhỏ mỗi quyển. . . 0, 05 hoặc đóng làm 1 quyển có bìa trọn bộ. 0, 15

PERRAULT:

5. CHUYỆN TRẺ-CON; 1 quyển nhỏ. 0, 05

MOLIÈRE:

6. HƯỚNG HẢI KỊCH CỦA TIÊN-SINH; trọn bộ 4 quyển nhỏ mỗi quyển. . . . 0, 05

LA FONTAINE:

7. THƠ NGỤ-NGÔN; (văn Pháp và văn Quốc-ngữ đối nhau) có 2 quyển nhỏ mỗi quyển. 0, 05

Tiền cước gửi Recommandé:

Mỗi quyển nhỏ. . . . . 0 $ 12
1 bộ « Ba người Ngự Lâm Pháo Thủ ». 0, 36
1 bộ « Tô Lê-Mạc Phiêu Lưu-Ký » . . 0, 30
1 bộ « Lịch-Sử ông Paul-Bert » . . . 0, 12
1 bộ « Qui-Li Ve Du-Ký » 0, 12
1 quyển « Chuyện Trẻ con ». 0, 12
1 quyển « Hài-kịch Molière ». . . . 0, 10
2 quyển « Thơ Ngụ-ngôn ». 0, 12
Cả 7 thứ gửi làm một gói 0, 60

Hiện đường in:

1. DE BALZAC:
HIẾNG DA LỪA
2. LE SAGE:
GIL BLAS

Le PARFUM des HUMANITES

(Sở-Kỷ Thanh-Hoa)

Soạn-giả : E. VAYRAC
Dịch-giả : NGUYỄN-VĂN-VĨNH

Văn chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển. . . . 2 $ 00
Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển 1. 00

Ở các tỉnh, xin định thêm tiền cước gửi
Recommandé : 0 $ 30 thứ 2 $ 00
và 0 $ 30 thứ 1 $ 00

BÁN TẠI BẢN-QUÁN

SÁCH MỚI BẰNG TIẾNG PHÁP

Une des énergies françaises Paul-Bert

tức là lịch sử ông Paul Bert có tượng đồng ở vườn hoa ngay tòa Đô-lý.

Người nước ta ai sẵng nhớ mang máng cái công đức lớn của ông Toàn quyền Paul Bert mà không ai biết đích lịch sử ông thế nào. Nay quan Thống đốc Nam kỳ Blanchard de la Brosse mới bỏ cái khuyết điểm ấy. Ngài đã soạn ra sách này in bản mới lần đầu hết rồi, tại vâng cho bản quán tái bản bằng giấy thường, trong có vẽ, mỗi quyển bán có 0p.36, Tiền cước gửi mỗi quyển 0p.15.

Ai có máy móc hỏng thì nên đến:

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Lưu-thanh tốt nhất bán và cho thuê ở:

Etablissements Indophone

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn đi giầy dép tốt đẹp thì nên đến:

G. M. R.
Demange

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai không có vốn buôn bán làm ăn thì nên đến:

Banque de l'Indochine

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Sữa tốt nhất thì có những:

Hiệu Nestlé

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Xe đạp tốt nhất thì có:

MM. Deleule & Detouillon
Debiolle
Trúc-Thành

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn làm nhà xây bằng gạch tốt thì nên đến:

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồng hồ bút máy thì nên đến:

G. M. R.
Phúc-Vinh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn giả hóa trẻ ăn uống như thường thì nên đến:

Hiệu giồng răng
Trần-quang-Minh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ đẹp thì nên đến:

G. M. R.
Nhà tăm tăm
Trịnh-xuân-Nghiễn

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn uống rượu, hút thuốc lá, xơi đồ hộp thì nên đến:

G. M. R.
L. U. C. I.

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn tiêu khiển buổi tối thì đi xem:

Cinéma Palace
— Tonkinois

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Chè ngon nhất thì hiệu:

Vinh-Mậu
Kim-Thái
Ninh-Thái

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn dùng thuốc tây thì nên đến:

Pharmacie Montés (Nhà bào chuông)
— Chassagne (Phố hàng Khay)
— Blanc
— Gillet (Vinh)
M. Rondon (Haiphong)
M. Hélary (Haiphong)

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có bệnh thì nên đến phòng khám bệnh:

Quan Đốc-tờ: Loubet
— Piquemal
— Blot

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi

Ai có đồ cũ và quốc-trái muốn bán thì nên đến:

Hiệu Đức-Long
Hoàng-xuân-Lan

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắn bắn thì nên đến:

MM. Deleule & Detouillon

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ vàng bạc ngọc ngà thì nên đến:

G. M. R.
Perroud

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Khăn mũ đẹp thì có:

Hiệu Hai Chinh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn xem tiểu-thuyết, mua giấy bút thì nên đến:

Tân Dân Thư Quán

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn thừa câu đối phúng mừng thì nên đến:

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Số 19

Người ngọc rơi châu

(Mỹ nhân lệ)

淚人美

Trước giả : LÝ-ĐỊNH-DI
Dịch giả : NGUYỄN-ĐỖ-MỤC

Chàng Kiếm-lư nói :

— Nếu quả như lời ông già họ Vương nói năng Đồng-anh đã theo người kia đến Đương-thành, thì là một việc không được may. Con chim yến đã làm tổ ở nơi nguy-hiểm thì sự cấp bách không thể nào mà tính đợi được tháng ngày. Tôi sở-dĩ quay về Tâm-dương là vì việc ân-sau phần mộ tiên-nhân và vong-đệ tôi, nếu tôi không về một lần thì không thể được, đó là sự bất-đắc-dĩ, chứ còn thời-giờ đâu mà sang chơi Thiếp-khê.

Nàng Thiều-hoa nói :

— Chàng và Tâm-dương lo-liệu việc nhà trong mấy hôm, rồi trước khi đi Quảng-đông, hãy rẽ sang Thiếp-khê nói chuyện với chị em chúng tôi, cả thảy mất độ bốn ngày là cùng.

Chàng Kiếm-lư nói :

— Tôi vẽ lo-liệu việc nhà hết độ mấy ngày, chưa có thể định trước được. Nhưng khi tôi đi Quảng-đông, quyết khó mà rẽ sang Thiếp-khê, chẳng những vì công việc cấp-bách, mà tôi cũng không muốn sang từ-biệt hai nàng làm gì, để khiến cho khi tôi bước chân ra đi, lại thêm một nỗi đau-đớn vô cùng vậy.

Nàng Băng-hoa nói :

= Chàng Vi-đình nghĩ tình bạn-hữu, ngày đêm vẫn mong-mỏi chúng ; chị Huệ-hoa vì cớ nàng Đồng-anh mà cũng không lúc nào có thể quên chàng được. Nếu chàng theo lời chị em chúng tôi thì nên viết thư trước cho chàng Vi-đình cùng nàng Huệ-hoa, để hai người đều sang cả Thiếp-khê, bầy giờ mai trúc một nhà, cùng nhau hội diện, chẳng nghĩ thế nào ?

Chàng Kiếm-lư nói :

— Hai nàng đã ân-cần bảo mãi, mà tôi cứ một mực từ chối thì cũng là « bất-cận nhân-tình » quá, vậy để tôi về lo liệu việc hà xong, sẽ xin viết thư sang nói chuyện.

Hai nàng vâng lời. Chàng Kiếm-lư lại hỏi :

— Độ hôm nào thì hai nàng khởi-hành về Thiếp-khê ?

Nàng Thiều-hoa đem lời bà Kim-thị thuật lại cho chàng Kiếm-lư nghe.

Chàng Kiếm-lư nói :

— Sáng mai tôi sẽ xin ra bờ sông tiễn.

Nàng Thiều-hoa nói :

— Thôi, xin chàng miễn cho.

Chàng Kiếm-lư lại hỏi nàng Băng-hoa rằng :

— Chừng đến tiết xuân ấm-áp, nàng mới trở về Sơn-đông (nhà chồng nàng Băng-hoa) phải không ?

Nàng Băng-hoa không muốn kể đến cái tình cảnh trong nhà, mới chỉ vâng dạ mà thôi. Trong khi nói chuyện thì nàng Băng-hoa bỗng sực nhớ một việc, liền bảo chàng Kiếm-lư rằng :

— Tôi nghe chị Thiều-hoa tôi nói chuyện rằng cái bài « Đoạn-trường từ » của nàng Đồng-anh, lâm-ly trầm-thống, nghe rất não lòng, vậy xin chàng cho tôi xem qua một lượt.

Chàng Kiếm-lư thò vào trong mình, lấy bức thư trao cho nàng Băng-hoa mà bảo rằng :

— Bức thư này chẳng một lúc nào dời trong bọc tôi. Tôi yêu, tôi qui, thật là nhìn chữ như trông thấy người.

Nàng Băng-hoa cầm lấy bức thư đọc, đọc đến những chỗ não-nùng đau-đớn, không thể ngăn được giọt lệ.

Khi nàng đọc xong, bảo chàng Kiếm-lư rằng :

— Mấy lời dặn bảo vẽ cuối bức thư này thì nàng Đồng-anh thật có ý chúc-vọng cho chàng lắm, chẳng hay chàng nghĩ thế nào ?

Chàng Kiếm-lư nói :

— Vô-luận rằng tôi cùng nàng Huệ-hoa là tình bạn-bè với nhau, không nên như thế. Vả cứ lấy nàng Đồng-anh mà nói thì nàng đã vì tôi mắc nạn, tôi nỡ lòng nào lại đem hồi bạc-hạnh mà cầu kết duyên với người khác ru !

Nàng Băng-hoa gật đầu. Chàng Kiếm-lư cáo từ quay đi.

HỒI THỨ VII

Một tiếng cười tâu,
Gục người lý biệt.

Sáng hôm sau bọn nàng Thiều-hoa khởi hành. Chàng Kiếm-lư đúng bọn đi tiễn. Nàng Thiều-hoa lại ân-cần dặn chàng Kiếm-lư thế nào cũng rẽ sang Thiếp-khê, chàng lại trả lời như hôm trước.

Nàng Thiều-hoa nói :

— Giả-sử khi chàng định sang Thiếp-khê, xin viết cho chúng tôi một bức thư để chúng tôi được biết trước thì cảm ơn lắm.

Chàng Kiếm-lư nhận lời và chúc cho hai nàng cùng bà Kim-thị trong khi đi đường sẽ được mọi sự như-ý. Hai nàng sang đến Thiếp-khê, nhác trông phong cảnh vẫn như thường ngày. Mấy cô con bà Kim-thị đều ít tuổi hơn hai nàng, chỉ em bạn gái, sớm tối chuyện trò, thành ra hai nàng ở đây, cũng không đến nỗi buồn-bã.

Hai nàng viết thư cho nàng Huệ-hoa kể những nỗi nhớ nhung tới đường, lại kể cả chuyện gặp chàng Kiếm-lư nữa. Trong thư hai nàng cũng nói cho biết là chàng Kiếm-lư định về lo-liệu việc nhà xong, cũng sẽ rang chơi Thiếp-khê, cùng câu chuyện nàng Đồng-anh có tin hiện đang ở Quảng-đông.

Hai nàng cố xin nàng Huệ-hoa chớ sai lời hẹn trước, thế nào cũng sang Thiếp khê để cùng nói chuyện cho vui. Đợi đến hơn một tuần, bấy giờ mới tiếp được thư trả lời thì thấy phong thư nặng hơn thư thường, niêm-phong rất kỹ.

Nàng Thiều-hoa vừa mừng rỡ, vừa kinh-ngạc, liền cùng với nàng Băng-hoa cùng mở ra xem thì trừ bức thư của nàng Huệ-hoa gởi cho không kể, lại còn phụ thêm một bức thư nữa dài đại-cà-sa.

Nàng Thiều-hoa trông biết ngay là chữ nàng Đồng-anh, toan cầm lấy đọc thì nàng Băng hoa bảo rằng :

— Ta hãy đọc bức thư của nàng Huệ-hoa trước đã, mới biết rõ được nguyên-ấy thế nào.

Nàng Thiều-hoa lấy làm phải, mới mở bức thư của nàng Huệ-hoa ra để đọc. Nàng Băng-hoa kề đến bên cạnh mà lắng tai nghe.

Thư rằng :

« Em Tiểu-hoa và em Băng-hoa đều « được bình yên thì chị mừng. Chị em « ta cách-biệt nhau, thầm-thoắt lại được « hai tuần. Nào những khi đêm khuya « cùng nhau xem vẽ bàn thơ nào những « khi buổi sớm cùng ngồi soi gương « ngắm cảnh, thoi phảng-phất hình như « việc mới hôm qua vậy.

« Vừa tiếp được thư em chị đã hiểu « ý, nhưng thân-mẫu chị bảo rằng năm hết « tết đến, không nên đi xa, vì lời từ-« huấn chị không dám sai, đành để đợi « đến sang xuân, bấy giờ sẽ liệu.

« Buổi chiều hôm qua, chị đang ngồi « đọc sách ở trong phòng, bỗng tiếp được « một bức thư của nàng Đồng anh gởi đến, « chị vừa mừng-rỡ, lại vừa kinh-ngạc, « nhìn ngoài một phong thư thì tức là tự « Hồng đã gởi đến.

« Đến khi mở ra đọc thì thất là một « bức « Huệ-l-lệ đồ » và một thiên « Đoạn-trường từ », khiến chị không thể « nào mà đọc cho hết được.

« Than ôi ! Một kiếp má hồng, nghìn « năm máu đỏ, chết đã đăng-cay, sống « cũng chua-xót, không biết kiếp trước « nàng Đồng-anh có gây ra bao nhiêu sự « oan nghiệt, mà con lao lại cứ bỗn-cợt, « cứ đầy đọa một lần chưa chán, lại « đến hai lần, hai lần chưa chán, lại « đến ba lần, cho đến bao nhiêu lần mà « vẫn chưa thôi.

« Đã cho lấy chữ Đồng-nhan,
« Làm cho cho hại cho tàn cho cân !

(Còn nữa)

Cartigue Imprimeur — Imprimerie du Trung Bắc Tân Văn — Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

NHÀ GIỒNG RĂNG

TRẦN-QUANG-MINH

Bổ-hiệu lập tại phố hàng Bông-Lờ số nhà 199 Hanoi, đã tàu cùm chuyên về nghề giồng răng. Giồng đủ các thứ răng trắng, đen, vàng, bạc; nhổ răng, chữa sâu răng và răng, răng đen đánh trắng, răng lệch lạc chữa lại cho đều nhất là cao cấp giá rẻ nhất hơn, làm toàn bằng hàm răng khác, để làm đẹp hơn răng cũ, mà ăn uống nhai nó cũng như răng thật không bộc bin gì cả.

Nay bản-hiệu kể mấy tháng giá hướng đồng tạm như sau này.

RĂNG

Vàng một cái	5p.00
Bạc một cái	3p.00
Trắng một cái	3p.00
Đen một cái	3p.00
Đen đánh trắng một bộ	3p.00

Giồng nhiều có hạ giá

Các quý-khách quá bộ lại bản-hiệu, hoặc làm hoặc nói: bao điều gì bản-hiệu sẽ hoan nghênh trân-trọng, cốt nghĩa mình hành, và cam đoan làm vừa lòng quý-khách.

Các quý-khách ở tỉnh khác cần mới đến quý-điểm làm, hoặc hỏi điều gì, xin viết thư về. Bản-hiệu sẽ có người đến tận nơi làm và giá nhẹ nhàng.

Kính cáo

TRẦN-QUANG-MINH

Ouvrier Dentaire

199, Rue du Coton — Hanoi

Những của khả nghi. — Hồi 5 giờ sáng nay, lính cảnh-sát thấy một cái xe lạ xe mấy cái mâm đồng chở đầy, lại có những của đồ đạc khác nữa, xem ra đều là của khả nghi. Hỏi thì tên phu xe ấy ở ở, nói là của một người thuê xe đi. Vậy cần đương xét xem những của ấy là của ai bị mất, và ai là kẻ ăn trộm.

Trộm! trộm! — Đêm 19 mars quân trộm vào ăn trộm nhà M. Vương thương-Liên ở số 2 phố Lò-đúc, lấy mất các đồ-đạc giá đáng 50 đồng, rồi trốn ra mất.

VIỆC BẮC-KỲ

AN-BÀ (Hà đông)

Hoa thành một nhà hộ sinh. — Đến sáng sáng-nhật 24 mars này hồi 9 giờ các thân-hào An-bà sẽ làm lễ khánh-thành nhà hộ-sinh mới dựng ngay tại cửa lò cải cũ ở ngã tư ấy.

Có quan Sứ và quan Tổng-đốc sẽ về chứng kiến.

PHU-YEN

Gương thanh liêm. — Bản-quán tiếp được bài sau này của nguyên văn đăng báo:

Sáng năm thứ hai vừa rồi, là ngày mồng tám tháng ba ta, đây Nguyễn-sao Luận, tri huyện Kim-anh, thuyên về huyện Thanh-lâm tỉnh Hà-nam.

Khi sắp đăng trình, đây sự vì tổng lý ở các bản-độ và cảm ơn ở ga Lạnh-lãi để tiễn.

Gần tới giờ xe tỏa chạy, các quan dân Phúc-yên, các cố thân hàng cố nhiều đi 6-46 cùng xe hỏa xuống Thạch lôi để tiễn hành.

Trong 5 năm gởi ông Luận phó nhậm ở hạt Kim-anh, đã hết trị đáo mà thăm tình dân, nên lúc thuyên đi mọi lẽ khác, các hàng tổng lý có làm đơn ai mà rất nhiều những thương lệnh đã ra, nên phải tai-mình.

Xem thế đã biết, quan có thanh-liêm, yêu dân nên con cái, thì dân sự mới đi mộ một cách hiếu nhiên như vậy

Huyện Thanh-lâm lại được quan thanh-liêm, chẳng trả tiếm du.

Nhân khi lên đường, xin chúc ông Nguyễn-sao-Luận thương lộ bình an và tới nơi làm được nhiều việc công-ích.

Nhà nông nên bết. — Xã Thanh-tao thuộc tổng Hiền-lê huyện Kim-anh, có dịch trâu bò. Quan Thú-y có xin thuốc tiêm cho dân mua lấy, và quan Chánh-sứ đã sức cho dân sự ở đấy và gần đấy, nên để sở Thú-y Phúc-yên tiêm thuốc phòng bị, và tiêm cho không, chả phải giá tiền mua gì cả.

Nhưng nhà canh-nông và các ấp gần đấy, nên muốn xin tiêm thuốc cho trâu bò của mình, nên làm giấy xin ngay, kể số trâu bò là bao nhiêu, rồi gửi lên tòa-sứ nhanh lên, kẻo đến mùa bệnh, bệnh ở phát ra lắm.

Người ta mất tiền mua thuốc, mà bây giờ Nhà-nước tiêm thuốc không lấy tiền, thế chả phải là làm ơn cho dân ư!

Ai là nhà sáng-mưu, nên lưu ý đến việc đó. Hồng-nam lai-sao

SƠN-TÂY

Một người cảnh-sát bị đánh và trói giệt cảnh khí — Chiều ngày 19 mars, một người cảnh-sát tên là Ng-văn-Tỉ, đi tuần ở phố Hàng-bẻn, bị mấy người đánh và trói giết cảnh khí đem vào nhà số 74. Có lối người cảnh-sát nói, thì hôm ấy vừa đi tuần đến trước đến Mỹ-hội, sực thấy mấy người là mặt có ý khả-nghi, người cảnh-sát gọi lại hỏi thì thì người kia nói: « Đây tao có thể nhảng tay xuống đưa cho mày », đoạn, người ấy trốn vào nhà thợ tiện số 74 phố Hàng-bẻn, thì thì có mấy người trong nhà ấy chạy ra đánh người cảnh-sát lại vào nhà, rồi trói giệt cảnh khí lại và đánh thêm nữa, thâm tím cả mình mẩy.

Hồi Nguyễn-văn-Ất là người bị hồi thế, tại khai rằng, quên lưng Đào-viên, huyện Thanh-oai (Hà-đông) hôm ấy ở Vĩnh-yên về, khi tới phố Hàng-bẻn (Sơn-tây) thấy người cảnh-sát Tỉ là gọi lại hỏi tuổi; Ất đưa thẻ ra xem, thì người ấy sử mặm đi mắm lại mãi, sau ở bảo-sở thì đúng tôi, mà vẫn cứ giữ không chịu thả; nên có bảo người cảnh-sát rằng không có quyền làm lối thế thế được, thì thì người cảnh-sát cứ giơ roi vụt mãi, hiện có nhiều người biết; sau mỗi người xét một câu, thì người cảnh-sát sẽ nhau với các người ấy, thành thử gây nên sự đánh trói nhau. chứ Ất không hề động đến người cảnh-sát ấy.

Hồi Võ-văn-Ngọn, làm thợ tiện ở nhà số 74, phố Hàng-bẻn, là người cùng làng với Nguyễn-văn-Ất ở Đào-viên, huyện Thanh-oai (Hà-đông) thì nói rằng chiều hôm 19 mars, thấy người lính cảnh-sát Tỉ ở cửa rồi mà quật mã người cùng làng với hắn tên là Ất; hắn có ra sau, nhưng người cảnh-sát vẫn cứ quất hoài; hắn phải chạy đi tìm chế vỡ, trong khi ấy ai đẳng biết rằng ai đánh trói người lính cảnh-sát kia.

Hôn nay những người bị sau đều đã bị bắt để xét, chưa biết rồi sau xét xử ra sao.

Một xe trong cối bỏng trên như bay. — Ngày 20 mars, chiếc ô-tô số T 2215, do M. Nguyễn-hữu-Công ở Gia-lâm, huyện Phúc-thọ cầm máy đi qua phố Sơn-tây, nó sơ-ẩm tuy xe đi nhanh quá là đi định, lái tâm hãn-hãn nhau.

BONGAY

Những kẻ khốn nạn. — Chiều 18 mars người ta thấy rất xác một bà lão, tên là Ng-thị-Nhân 52 tuổi, quán ở Nam định, không biết vì làng nào, nằm ở phố Nagatous, ngồi gỗ gò lắm, chỉ có cái da bọc cái xương, xem ra là vì nghèo đói mà chết. Hiện đã cho đem mai táng.

Phường móc túi. — Hôm vừa rồi, thấy người Tàu và một người Nhật đương đi vòng ngoài chợ, sực có một đứa bé cắp thò ngay tay vào túi người Khách, lấy cái ví tiền ra; người Khách vẫn không biết, mà có người lính cảnh-sát trông thấy. Hiện đuổi tâm lấy đưa lê cấp, lấy lại được cái ví tiền. Hỏi thì nó khai tên là Phạm-viết-Rân 19 tuổi, quán làng Văn-đồng, huyện Vũ-tiên, tỉnh Thái-bình, hiện đã tống giam để xét.

« Cac quan công nhận là tốt nhất »

DELEULE & DETOUILLON

76, Phố hàng Trống, Hanoi

Quí khách nên mua những xe đẹp thượng hạng mà giá lại rẻ không đâu bằng

XE-ĐẠP TERROT

Thượng hạng	75 $ 00
Hạng đi đường xa	52 . 00
Hạng đi đường ta	60 . 00

XE-ĐẠP ALCYON

Thượng hạng	72 . 00
Hạng đi chơi	60 . 00
Hạng đi đường ta	54 . 00
XE-ĐẠP « DRAGON DOR »	40 . 00

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Depuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quí. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: 1 $ 30

Tonique Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ tràng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Depuratif Ribal.

Giá tiền: 0 $ 80

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANC

81, phố Paul-Bert, Hanoi

Có nhiều thứ rượu bất trước rượu Tonique Tonkinois, nhưng rượu Tonique Tonkinois vẫn tốt hơn cả.

Bán tại nhà thuốc Montès nhà ba chuông, 54, Phố Paul-Bert, Hanoi.

Agents d'Annonces en Europe

L. MAYENCE & Cie

DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs

8, Rue Tronchet, PARIS

19, 21, 23, Leigate Hill, LONDRES

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Ô-tô làm người bị thương mà có đi thăng. — Số 1 ô-tô hạm biển hiu phát người sĩ nafforp Đào-tự-Trinh, vừa mấy 6-tộ nao công ti vừa tại ở Đông-ba, vì tội đi nu đụng phải người bị thương, mà có đi thẳng, không dừng xe lại cứu người bị nạn.

Xuân thủ đàm ngày 4, Tháng chạp tây (4-1):

Các hàng thuốc quan hàm tháng tây (4-2) nay tháng chánh tây (4-1) như sau này:

MM. Phùng-đăng-Cẩn, lãnh quản đạo tỉnh Kontum; Ng-đình-Chi, tri-phủ Bình-sơn (Quảng-ngãi); Lê-thanh-Đàm, tri-phủ Đông-sơn (Thanh-hóa); Trần-trinh-Cấp, viên-ngoại bộ Binh; Bùi-quang-Hoàn, tri-phủ Thọ-xuân (Thanh-hóa); Trần-thanh-Đạt, viên-ngoại Công-việc; Bỗ-xuân-Phong, tri-phủ phủ Thanh-hà (Hải-dương); Cao-xuân-Tiêu viên-ngoại bộ Binh; Bùi-tấn-Thới, viên-ngoại bộ Lại; Đào-như-Tuyên, tri-phủ Quảng-trạch (Quảng-bình); Ng-trọng-Tiếp, tri-phủ Vĩnh-linh (Quảng-trị); Võ-khắc-Triển, tri-phủ An-nhơn (Bình-định); Đinh-tông-Tường, lãnh chức viện Công-việc; Phan-đình-Đông, hành-tẩu viện Công-việc; Tôn-thất-Đã, tạm-phái bộ Lễ.

B. — Tăng tàng-tử (4-2)

Các hàng thuốc quan hàm chánh ngũ (5-1) tăng tàng-tử (4-2) như sau này:

MM Võ-Vọng, lãnh tri-phủ Tuy-hòa (Phú-yên); Ng-khoa-Nghi, lãnh tri-phủ Điện-bàn (Quảng-nam); Đỗ-văn-Đến, lãnh tri-phủ Hòa-đa (Bình-thuận); Trần-văn-Hàng, lãnh tri-phủ Tuy-phước (Bình-định); Phạm-Ngọc-Tỉ, tri-huyện Phong-điền (Thừa-thiên).

C. — Tăng chánh ngũ (5-1)

Các hàng thuốc quan hàm tăng ngũ (5-2) nay tháng chánh ngũ (5-1) như sau này:

MM Phạm-ngọc-Đàn, lãnh tri-phủ Kiến-hòa (Kiến-hòa); Hà-Ngọi, tri-huyện An-định (Thanh-hóa); Thân-trọng-Bình, thông phán Bình-thuận; Ng-Mậu, tri huyện Quảng-điền (Thừa-thiên); Lê-huy-Tiêm, tri-huyện Cẩm-xuyên (Hà-tĩnh); Lê-văn-Tuyên, tri-huyện Thạnh-thành (Thanh-hóa); Ng-đình-Nẫm, thông phán Hà-tĩnh; Võ-đoãn-Duyệt, kinh-lịch tỉnh Hưng-Yên; Hồ-Nghiêu kinh-lịch Phú-yên; Lê-duy-Hanh, tri-huyện Hòa-lộc (Thanh-hóa); Trần-văn-Tuyên, lãnh chức sự bộ Công; Bửu-Bảo, tri huyện Đại-lộc (Quảng-nam); Lê-văn-Định, tri-huyện Mộ-đức (Quảng-ngãi); Phan-thanh-Kỹ, tri-huyện Lệ-thủy (Quảng-bình); Hoàng-hữu-Kiệt tri-huyện Hòa-vang (Quảng-nam); Tôn-thất-Liệu tri huyện Bình-khê (Bình-định) Trần-đạo-Tế, tri huyện Quế-sơn (Quảng-nam); Ông-văn-Tao nhân bổ Hà-tĩnh; Lý-trọng-Chân-a, lãnh chức sự bộ Lại; Tôn-thất-Xuyến, tu-vấn tên-nhơn; Lại-văn-Đạm, tạm-phái bộ Lễ; Phan-văn-Lương, tri-huyện Bửu-phủ (Quảng-nam).

D. — Thăng tàng-ngũ (5-2)

Các hàng thuốc quan hàm chánh lục (6-1 nay thăng tăng ngũ (5-2) như sau này:

MM. Hoàng-xuân-Viên, hàn bổ Nghệ-an; Võ Uý, tri-huyện Hương-hóa (Quảng-trị); Ng-đình-Tiếu hành tri viện Công-việc; Phạm-văn-Dương, tri-huyện Phú-vang; Phạm-Đàm, hàn bổ Quảng-ngãi; Hoàng-Đức-Thắng, hàn bổ Thừa-thiên; Tôn-thất-Quyền hàn bổ Quảng-bình.

VINH

Pharmacie Générale de Sud-Annam

E. GILLET, Pharmacien, Vinh

Bán đủ các thứ thuốc tây, giá rẻ hơn các hàng thuốc khác

Việc Nam-kỳ

BẠCH-GIÁ

Đã chẳng nhà còn chết trôi. — Vừa rồi ở Bạch-giá nhà bà tên Khánh-tự Lâm-Hoa bị phát hỏa, vì cơn gió lớn thổi ngọn lửa qua chợ là; luôn mấy cái nhà là gần bên nữa, tính ra có đến năm mươi cái nhà đều làm mồi cho ngọn lửa. Lúc ấy nhà tên Phan-ngọc-Thạch cũng bị cháy, hàn là phương thoát nạn nên ôm đến con gái nhỏ mới lên 4 tuổi bằng qua rạch Xáng mà phải bị chết trôi cả cha con.

Than ôi! Số kiếp vẫn vôi, mạn kia chưa đến, mạn nọ đã đến. Hiện giờ người ta đã tìm được thây đứa con gái nhỏ và cha đương tìm thây tên Thạnh.

Cuộc hỏa hoạn này hư hao tính phỏng có đến 25 ngàn đồng là cũng bởi nhà người kiều trả tiền là Lam-Hoi xảy ra cháy trước, mà mấy mươi nóc nhà ấy phải mang họa theo, cũng không nhà không cửa, không cơm ăn áo mặc. C. L.

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-vị, Rừng Hạ-cương)

Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông

ĐIỆN-THOẠI SỐ 150

CÚI, THAN,

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.

RỪNG, NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam.

Có xưởng tại Đáp-cầu, Yên-viên, Bỉ-xá

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ mạnh nhất, cái phép chế thuốc này khảo cứu đã lâu năm, và cái cách làm, lại tinh vi cẩn thận, nên thuốc này là một thứ bổ mạnh nhất.

Nhân khi cần bổ dưỡng cho mạnh, thì dùng thuốc này, chắc và nhậy lắm.

Bệnh huyết suy, bệnh cần yếu, bệnh ghip, bệnh sốt rét rừng, v. v. Uống một cốc nhỏ (liqueur) hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Giá bán: 2 $ 25 một litre

Hiệu Bào chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

PHÒN HOA MỘNG TỈNH

là một cuốn tiểu thuyết rất hay. Nói chuyện một người thiếu-niên mê chơi ở đâu mới xuất bản giá mỗi cuốn là 0 $ 30. Cước gởi đảm bảo thêm 0 $ 15.

Bán buôn và bán lẻ ai mua, thì viết thư và gởi mandat về cho:

M. Trần-văn-Huấn

7.368 61-63, Rue du Coton, Hano

Agences d'annonces en Europe

SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité

14, RUE ROUGEMONT, PARIS (IXe)

Qui khách mua hàng của bản hiệu thì được hưởng đủ các lợi quyền:

1° Bản-hiệu bán hàng rất chiều khách và rất chung-thành với khách.

2° Bản-hiệu gửi hàng đi rất chóng và hàng gói ghém rất cẩn-thận.

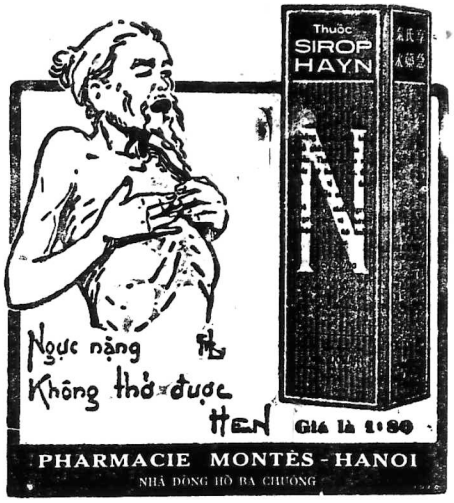

PHARMACIE MONTÉS - HANOI
NHÀ ĐỒNG HỒ BA CHƯƠNG

HỎI NGƯỜI KÉM HUYẾT, BẠI DƯƠNG, KIỆT LỰC, NGƯỜI TRÍ NÃO SUY-ĐỒI,

Các người thất lực, mất ăn, mất ngủ, đêm thâu chân cẳng vì đầy mà lo nghĩ xa gần, không còn giấc tốt ở mình nữa. Trí kém trí nhớ mới người mất gần, đó là ra vì lỗ nào đã suy, nhưng vẫn còn có thể bồi bổ lại được, vậy nên uống ngay thuốc

ELIXIR ZIDAL
Của Bác-sỹ OMNÈS

Uống thuốc một-đôi-mươi thì tức khắc thấy bổ thần linh được yên, ăn ngon ngủ kỹ rồi sức lực tăng lên bội phần.

Bác-sỹ SALLES, 11, Boul. de Strasbourg, PARIS
Có bán ở các hiệu thuốc tây

RƯỢU PIPPERMINT

ĐỘI CHO ĐƯỢC HIỆU

GET!

Rượu này uống mát khan tiếng và tiêu.
Làm bằng đường tinh anh.

BÀ CHỦA NHỮNG CRÈMES FRT-HA.
Pha lộn với nước, rượu Lot-hà Pippermint uống lấy làm mát mẻ lắm.
Hãng cất ra từ năm 1796 ông GET FRÈRES ở thành REVEL (Tỉnh Haute-Garonne)

NƯỚC SUỐI TỰ-NHIÊN LẤY TẠI MẠCH
Mạc suối của nhà nước langsa

VICHY CELESTINS

có chiếc ra nguyên chai, nửa chai và chai nhỏ.
Nhứt xương cốt, bịnh hay mắc đái, đau mình nhứt gân, đái có cát, đau lắc-leó, uống nước này mạnh liền.

VICHY GRANDE-GRILLE Nước hiệu này uống trừ các bịnh chứng trong gan mật,
VICHY HOPITAL Nước này thì để uống cho tỉ-vị hoà lạc luôn luôn.

COI CHỪNG LẦM ĐỒ GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC.

Ta chỉ hút thuốc-lá HIỆU

MÉLIA

mà được
KHOÁI-TRÍ và TINH-THẦN!

BAO GIẤY ĐỎ CÓ ẢNH MỸ ĐẸP
MARINA
BAO GIẤY TRẮNG HIỆU KIM-CƯƠNG
DIAMANT

Bán tại: L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saïgon, Pnom Penh.
3006 6

THUỐC CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ VÀ NHỮNG BỆNH ĐAU THẦN-KINH CỦA ĐÀN BÀ

Cái sức khỏe của đàn bà con gái thứ nhất là do ở bộ thần-kinh. Nếu đã mắc phải bệnh không ngủ, bệnh dật mình, bệnh say nắng, bệnh đau lưng, bệnh thương gân, bệnh đau ngực, bệnh buồn rầu, bệnh khó thở, bệnh đau đớn, bệnh bức rức, các bệnh đó thường chuyển sang bệnh đau da dày, như thế thì nên uống thứ thuốc *Neurinase*. Thuốc này sẽ chữa khỏi bệnh đau thần-kinh mà bệnh ấy làm cho người ta khổ sở ở đời, nào sinh ra bệnh thương gân và các bệnh khác thuộc về thần-kinh nữa. Ở các xứ nóng mà uống thuốc *Neurinase* này thì ngủ được ngon giấc.

Ở các hàng bào-chế lớn đều c

PHẢI BIẾT KÉN CHỌN

Một nhà ngự ngôn Pháp kể chuyện rằng: có một con lừa gặp lúc đói, vừa khát, nhân thấy có một thùng nước và một vại cỏ, nó không biết nên uống nước trước hay nên ăn cỏ trước, thành thử cứ lăng-lăng nghĩ ngợi mãi, hóa ra chết cả đôi lần khát.

Ở đời thật cũng có lắm chuyện tương-tự như thế, nhất là trong sự thuốc thang, thường thấy có biết bao nhiêu là thứ thuốc, mà chỉ vì người ta ngân-ngợi không biết kén chọn đằng nào, thành ra lạy đến thân.

Hãy nói riêng về bệnh đau mắt, kể có hàng bao nhiêu là thuốc, thành thử nhiều khi người ta đang phải thứ thuốc chẳng những không công-hiệu mà lại có hại thêm nữa.

Từ nay trở đi, các ngài chẳng phải ngần ngợi gì nữa, hễ đau mắt cứ thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX mà dùng, dù bệnh nặng đến đâu, dùng thuốc Ấy cũng không nặng ra được.

Thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUNE là thứ thuốc đã kê cứu kỹ, công mới chế ra, đã thí-nghiệm chắc-chắn, thật là một thứ thuốc có song để trị các bệnh đau mắt.

Giá thuốc lại rất rẻ, khiến cho ai nấy đều có thể mua được mà dùng.

Vì thế nên đang đau con mắt mà là phải dùng ngay thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX mà trị đi.

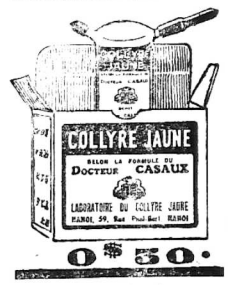

0$50.

CASSAGNE
57, Rue Pont Bert, Hanoi
và ở khắp các hiệu thuốc tốt khác

CHỐC LỞ

Bệnh lở là một bệnh người ngày khó chữa, mà khi lở ở mặt thì lại ghê tởm nữa.

Phần thì ngứa phần thì bẩn thỉu, làm cho người đau lo lắng sợ rằng không tan giọ khỏi được.

Thế mà bệnh lở có phép chữa được. Một người ở Rennes có viết giấy cho bản hiệu rằng:

«Tôi có mấy lời cảm tạ ngài vì nhờ thuốc của ngài mà tháng châu tôi đã khỏi được bệnh lở. Tháng châu tôi năm nay 15 tuổi, người gầy ốm mà chỉ bị lở sinh ra mất ăn mất ngủ. Châu đi học mà hai tay lở ngứa, chảy nước nàng làm cho nó phải nghỉ học. Mẹ có quan Docteur P... bảo mua thuốc INOTYOL thì bôi có mấy lần đã đỡ ngay. Thực là nhờ thuốc của ngài châu mới khỏi bệnh.»

Xem đó thì biết thuốc INOTYOL công hiệu là chừng nào. Bất cứ bệnh gì ở ngoài da, cứ bôi nó là khỏi liền, như bệnh lở chốc, mụn loét, vân vân.

Thuốc mỡ INOTYOL có bán ở các hiệu thuốc Bắc kỳ

INOTYOL

CHỈ MỘT THỨ

RƯỢU BỔ

33.500

là làm cho người ta lại được mạnh mẽ, khỏi mệt nhọc, bớt sự xanh sao, mà thêm được cường tráng để mà hưởng những lạc-thú ngày Nguyên-đán mà thôi.

Giá mỗi chai: **2$10**

Bán tại hiệu CHASSAGNE
59, Phố Tràng-Tiền
HANOI

Ngày Tháng như Thoi

Còn 15 ngày nữa thì hết năm.

Bản hiệu bán Đại Giảm giá để hiến các qui khách đã có lòng chiếu cố cho Bản-hiệu trong 20 năm nay.
Feutre các ông, các cậu đủ các mũi. Bereis basque.
Parapluies các ông, các bà, các cậu và các cô.
Khăn xếp sẵn bằng lượt tây, lượt ta và nhiều tây.
Áo imperméable «Kosmes» thực bền Tây gửi ...g.
Giầy guốc kính, giép dừa, vân vân.

Mới về mũ «Mossant» rất đẹp!
Mua hàng có tích biếu

HAI-CHINH
Chapellerie, 74, 76, Rue Pont en Bois, Hanoi

MAUX D'ESTOMAC

Crampes, tiraillements, pesanteurs, digestions difficiles, tous ces malaises douloureux disparaissent en quelques jours, grâce au régime du

PHOSCAO

Le plus exquis des déjeuners.
Le plus puissant des reconstituants.

Le régime du Phoscao est conseillé par les médecins aux anémiés, aux convalescents, aux vieillards et à ceux qui souffrent de l'estomac ou qui digèrent difficilement.

ENVOI GRATUIT D'UN ÉCHANTILLON

BÁN TẠI:
G. M. R.
HANOI

MỚI HỢP:

Bột trẻ con	6 fr. 25
Hạng có đường	6 fr. 25
Hạng không có đường	8 fr. 25

Hiệu bào-chế J. BLANC
L. BLANC kế-nghiệp

Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Trung-tiến Rue Paul-Bert số 31, Hanoi-Tonkin
Giây nói số 52

NÊN DÙNG ĐỂ MÀ HỎI:

KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và đàn bà ở cữ* . . . . . *Một litre:* 2$40
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước.* *Một chai:* 1,25

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt.* *Một chai:* 1,25
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh heo mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm.* . . . . . *Một chai:* 1,50

SOUTIEN VITAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều.* . . . . . *Một chai:* 0,80

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu
3003

BANQUE DE L'INDOCHINE
ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG
SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

TỰ BẢN DỰ ĐỊNH: Francs **72.000.000**
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN ĐẾN NGÀY 31 DECEMBRE 1927: » **85.500.000**

HỘI-ĐỒNG TRỊ-SỰ:

Chánh trị-sự: M. STANISLAS SIMON, Chánh-hội-đồng trị-sự công-ty hỏa-xa Vân-nam;
Phó trị-sự: M. PAUL BOYER, Chánh-hội Thương-cục Comptoir National d'Escompte de Paris;
Tổng quản-lý chủ-nhiệm: M. RENÉ THION DE LA CHAUME, Nguyên thanh-tra Tài-chính-bộ.

Công-việc bản ngân-hàng kể như sau này:

In các thứ giấy bạc.
Mua bán các trái-phiếu ngân-phiếu, các giấy nhận tiền đi đường, gởi tiền đi bằng điện-báo hay bằng thơ-từ cho các nơi có chi-điểm hay là các viên quản-lý của ngân-hàng ở những thị trường to lại khắp thế giới.
Gởi tiền đi khắp các nơi ở Đông dương.
Mở các quĩ cho vay tiền và gởi tiền, bất cứ thứ nào, hoặc có hạn định, hoặc không hạn lấy theo ý muốn của qui khách. (Xin xem bản lũng kê về việc nầy).
Cho vay tiền trước về các trái phiếu, mua máng, hàng hóa, đồ vàng đồ bạc.
Nhận mua bán những trái phiếu khắp các thị trường, nhận hối tiền giúp những lợi tức, cống nợ ở khắp các thị trường, và nhận giữ hộ những trái phiếu.
Nhận trả tiền trước những trái-phiếu khắp mọi nơi, và nhận đòi hộ các tiền tài về việc buôn khắp Toàn cầu.
Đổi chác các thứ tiền bạc ngoại hay trả dần. Mua và bán các thứ tiền ngoại-quốc.
Giao-dịch các công việc thuộc về ngân-hàng ở Đại-pháp, Viễn-đông và các ngoại-quốc. Tại Hanoi và Haiphong có cho thuê tủ bạc.

Điện-Lưu-Tín-Điện: INDOCHINE

GIẤY NÓI:

Hanoi	58 et 561.
Haiphong	26 et 219.
Namdinh	90.
Vinh	45.
Thanh-hóa	37 (mở ngày thứ ba).

Certifié Véritaire
Imprimerie Trung-Bắc-Tân-Văn
Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN